

Шағын пайдаланушы нұсқаулығы

© Copyright 2010 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Bluetooth белгісі – Hewlett-Packard Company компаниясының лицензия бойынша пайдаланатын сәйкес иесінің сауда белгісі. SD Logo белгісі – оның иесінің сауда белгісі. Windows және Windows Microsoft Corporation корпорациясының АҚШ мемлекетінде тіркелген сауда белгілері.

Осы құжат қамтитын ақпарат алдын ала ескертусіз өзгертілуі мүмкін. HP өнімдері мен қызметтеріне барлық кепілдіктер аталған өнімдер мен қызметтерге тіркелетін осы кепілдіктер туралы анықтамаларда белгіленген. Осы құжатта берілген ешбір мәліметті қосымша кепілдік ретінде түсіндіруге болмайды. HP осы құжаттағы техникалық немесе басылған не түсіп қалған қателер үшін жауапты болмайды.

Бірінші басылым: маусым, 2010 ж.

Құжат бөлігінің нөмірі: 604092-DF1

Өнім ескертпесі

Пайдаланушы нұсқаулығы көптеген модельдерге бірдей болатын мүмкіндіктерін сипаттайды. Кейбір мүмкіндіктер компьютеріңізде жұмыс істемеуі мүмкін.

Mini пайдаланушы нұсқаулығындағы ең соңғы ақпарат оқу үшін <http://www.hp.com/support> мекен-жайындағы HP веб-торабына өтіңіз.

Қауіпсіздік ескертпелері

-
- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Күйік алу қатерін азайту және компьютерді қызып кетуден сақтау үшін, оны тізеге қоймаңыз немесе ауа желдеткішінің саңылауларын бітемеңіз. Компьютерді тек қатты және тегіс бетте пайдаланыңыз. Жақын жерде тұрған принтер сияқты қатты заттардың немесе жастық, кілем не киім сияқты жұмсақ заттардың ауа келу жолдарын бітеуіне жол бермеңіз. Компьютермен жұмыс істеу кезінде айнымалы ток адаптерінің дене немесе жастық, кілем немесе киім сияқты жұмсақ заттармен қатынасуына да жол бермеңіз. Компьютер мен айнымалы ток адаптері ақпараттық құралдар аумағында қолданылатын (IEC 60950) құрылғы қауіпсіздігі бойынша халықаралық стандарттармен анықталған пайдаланушыларға арналған шектелген бет температурасы талаптарына сәйкес болуы қажет.
-

Мазмұны

1 Алғашқы жұмыс	1
HP QuickWeb пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	2
2 Бөліктерді білу	3
Жабдық анықтау	3
Жоғарғы бөліктері	3
Сенсорлы тақта	3
Шамдар	4
Пернелер	5
Алдыңғы жағындағы бөліктер	6
Оң жақтағы бөліктер	6
Сол жақтағы бөліктер	7
Дисплей бөліктері	9
Түбіндегі бөліктер	10
Үстелге қоюға арналған қақпақты алу	10
Үстелге қоюға арналған қақпақты орнына салу	12
Сымсыз антенналар	13
Қосымша жабдық бөліктері	14
Жапсырмаларды анықтау	14
3 Қуатты басқару	16
Қуат параметрлерін орнату	16
Қуатты үнемдеу күйлерін пайдалану	16
Ұйқы күйін қосу және одан шығу	16
Күту күйін қосу және одан шығу	17
Қуат жоспарын пайдалану	17
Ағымдағы қуат жоспарын қарап шығу	17
Басқа қуат жоспарын таңдау	18
Қуат жоспарларын өзгерту	18
Ұйқы немесе күту күйінен шыққанда құпия сөз арқылы қорғауды орнату	18
Сыртқы айнымалы ток қуаты көзін пайдалану	19
Айнымалы ток адаптерін қосу	19
Батарея қуатын пайдалану	20
Қалған батарея зарядын көрсету	20

Батарея ақпаратын анықтама және қолдау орталығынан табу	21
Батареяны тексеруді қолдану	21
Батарея салу немесе алып тастау	21
Батареяны зарядтау	22
Батареяның тауысылу уақытын ұлғайту	23
Төмен батарея деңгейлерін басқару	23
Төмен батарея деңгейлерін анықтау	24
Төмен батарея деңгейін шешу	24
Сыртқы қуат қолданылғанда төмен батарея деңгейін шешу	24
Зарядталған батарея бар болғанда төмен батарея деңгейін шешу	24
Ешқандай қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін шешу	24
Компьютер күту күйінен шыға алмайтын кезде төмен батарея деңгейін шешу	24
Батареяны тексеруден өткізу	24
1-қадам: Батареяны толығымен зарядтау	25
2-қадам: Күту күйін және ұйқы күйін ажырату	25
3-қадам: Батарея зарядының тауысылуы	26
4-қадам: Батареяны толығымен қайта зарядтау	26
5-қадам: Күту күйін және ұйқы күйін қосу	27
Батарея қуатын үнемдеу	27
Батареяны сақтау	27
Қолданылған батареяны тастау	28
Компьютердің жұмысын аяқтау	28
4 Интернет	29
Сымды желіге қосылу	30
Сымсыз желіге қосылу	31
Сымсыз құрылғыларды қолдану	31
Сымсыз байланыс және желі белгішелерін анықтау	32
Сымсыз басқару элементтерін пайдалану	32
Сымсыз байланыс әрекет пернесін пайдалану	32
HP Connection Manager пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	33
HP Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	33
Амалдық жүйе басқару элементтерін пайдалану	34
WLAN құрылғысын қолдану	34
WLAN желісін орнату	35
WLAN желісін қорғау	35
WLAN желісіне қосылу	36
Басқа желіге роуминг	37
HP Мобильді кең жолақты модулін пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	38
SIM картасын салу	39

SIM картасын алып тастау	40
GPS пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	41
HP Navigator бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	42
Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	43
Bluetooth және Интернетке қосылуды ортақ пайдалану (ICS)	43
5 Мультимедиа	44
Мультимедиа мүмкіндіктері	44
Мультимедиалық бөліктерді анықтау	44
Дыбыс деңгейін реттеу	46
Медиа белсенділігі әрекет пернелерін қолдану	48
Мультимедиа бағдарламалық құралдары	48
Алдын ала орнатылған мультимедиа бағдарламалық құралдарын пайдалану	49
Мультимедиа бағдарламалық құралын Интернеттен орнату	49
Аудио	50
Сыртқы аудио құрылғыларын қосу	50
Аудио функцияларын тексеру	50
Бейне	51
Сыртқы монитор немесе проекторды жалғау	51
Веб-камера	53
6 Қауіпсіздік	54
Компьютерді қорғау	54
Құпия сөздерді пайдалану	54
Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату	55
Setup Utility утилитасында құпия сөздерді орнату	55
Әкімші құпия сөзі	56
Әкімші құпия сөзін басқару	56
Әкімші құпия сөзін енгізу	57
Қосылғандағы құпия сөз	57
Қосылғандағы құпия сөзді басқару	57
Қосылғандағы құпия сөзді енгізу	57
Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану	58
Қалқан бағдарламалық құралын пайдалану	59
Критикалық жаңартуларды орнату	60
7 Сандық карталар	61
Сандық картаны енгізу	61
Сандық картаны шығарып алу	62
8 USB құрылғылары	64
USB құрылғысын пайдалану	64
USB құрылғысын жалғау	64

USB құрылғысын ажырату	65
9 Меңзегіш құрылғылар және пернетақта	66
Меңзегіш құрылғының басымдықтарын орнату	66
Сенсорлы тақтаны пайдалану	66
Жылжу	67
Қысу	67
Сыртқы тінтуірді жалғау	68
Пернетақтаны пайдалану	68
Өрекет пернелерін пайдалану	68
Пернелер тіркесімдерін пайдалану	69
10 Диск жетектері	71
Орнатылған диск жетектерін анықтау	71
Диск жетектерін ұстау	71
Сыртқы диск жетектерін пайдалану	72
Қосымша сыртқы диск жетектерін пайдалану	73
11 Жад модульдері	74
12 Бағдарламалық құралды жаңарту	77
BIOS нұсқасын жаңарту	78
BIOS нұсқасын анықтау	78
BIOS жаңартуын жүктеп алу	78
Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту	80
13 QuickWeb параметрлерін өзгерту	81
QuickWeb ажырату және қосу	81
14 Setup Utility утилитасы	82
Setup Utility утилитасын бастау	82
Setup Utility утилитасын пайдалану	82
Setup Utility утилитасының тілін өзгерту	82
Setup Utility утилитасында шарлау және таңдау	83
Жүйе ақпаратын көрсету	83
Setup Utility утилитасында әдепкі параметрлерді сақтау	83
Setup Utility утилитасынан шығу	84
Setup Utility утилитасының мәзірі	84
Негізгі мәзір	84
Қауіпсіздік мәзірі	84
Жүйе теңшелімі мәзірі	84
Диагностикалау мәзірі	85

---

1 Алғашқы жұмыс

Компьютердің негізгі амалдық жүйесі - Microsoft® Windows®. Компьютердің HP QuickWeb (тек таңдаулы үлгілерде) бағдарламасы болуы мүмкін.

- Microsoft Windows амалдық жүйесінде экранға жұмыс үстелі шығарылады және амалдық жүйе компьютердің жабдықтары, сыртқы құрылғылары және бағдарламалық құралдарды басқарады.
- Компьютердің құрамында QuickWeb бағдарламасы болса, ол Интернетке жылдам шығуға, сандық фотосуреттер көруге, музыка тыңдауға немесе негізгі амалдық жүйені бастамай, электрондық пошта, лездік хабарлар немесе Skype бағдарламасын пайдалану арқылы байланыста болуға мүмкіндік береді. QuickWeb дайын болып келетін бағдарламалық құрал (IOS) болып табылады.

 ЕСКЕРІМ: QuickWeb ажырату немесе қосу үшін осы нұсқаулықтағы «QuickWeb параметрлерін өзгерту» тарауын қараңыз. QuickWeb бағдарламалық құралының анықтамасын ашу үшін хабарландыру аймағындағы **Справка** (Анықтама) белгішесін нұқыңыз.

HP QuickWeb пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

QuickWeb бастау үшін

1. Компьютерді қосыңыз. QuickWeb басты экраны ашылады.
2. Бағдарламаны бастау үшін, QuickWeb басты экранындағы белгішені (тек таңдаулы үлгілерде) нұқыңыз немесе бастау панеліндегі белгішені басыңыз.

ЕСКЕРІМ: Егер QuickWeb белсендірілген болса, бұл құрал компьютер қосылған сайын басталады да, **Запустить Windows** (Windows бастау) белгішесінің үстінен автоматты таймер көрсетіледі. Егер тінтуірді жылжытпасаңыз немесе пернені 15 секунд ішінде баспасаңыз, компьютерде Microsoft Windows жүйесі басталады. QuickWeb таймері және таймер параметрлерін өзгерту туралы қосымша ақпарат алу үшін HP QuickWeb бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Microsoft Windows жүйесінде QuickWeb бастау үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқыңыз, одан кейін **Перезапустить** (Қайта қосу) белгішесін нұқыңыз. Компьютер қайта басталады да, HP QuickWeb басты экраны ашылады.

– немесе –

Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > HP QuickWeb пәрмендерін таңдаңыз. **HP QuickWeb теңшеу құралын** нұқыңыз. **Начальная страница** (Басты бет) жиекбелгісін нұқыңыз, одан кейін **Закреть Windows и перейти к QuickWeb?** (Windows жауып, QuickWeb бағдарламасына өту керек пе?) пәрменінің қасында орналасқан **Перейти** (Өту) түймешігін басыңыз.

ЕСКЕРІМ: HP QuickWeb туралы қосымша ақпарат алу үшін QuickWeb бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

2 Бөліктерді білу

Жабдық анықтау

Компьютермен бірге жабдықталатын бөліктер аймаққа және модельге байланысты әртүрлі болуы мүмкін. Компьютер модельдерінің басым бөлігі жабдықталатын стандартты функциялар осы тараудағы суреттерде көрсетіледі.

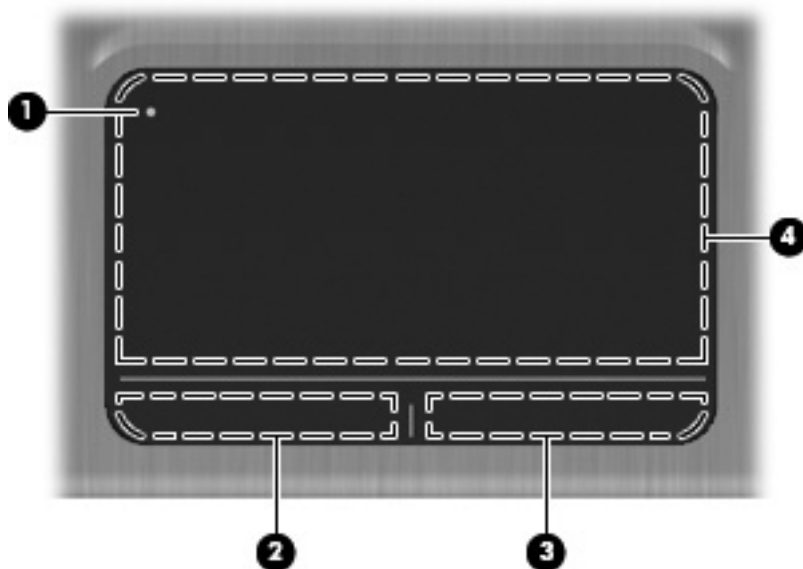
Компьютерде орнатылған жабдықтардың тізімін көру үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) тармақтарын таңдаңыз. **Система** (Жүйе) құсбелгісін қойыңыз, одан кейін **Device Manager** түймешігін басыңыз.

Сондай-ақ Device Manager қолдану арқылы жабдықты немесе компьютер конфигурациясын қосуға немесе өзгертуге болады.

Жоғарғы бөліктері

Сенсорлы тақта

Бөлік	Сипаттама
(1) Сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткіші	Сенсорлы тақтаны қосады және өшіреді. Сенсорлы тақтаны қосу және өшіру үшін сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткішін екі рет түртіңіз.

Бөлік	Сипаттама
(2) Сенсорлы тақтаның сол жақ түймешігі*	Функциялар сыртқы тінтуірдің сол жақ түймешігінің функцияларына ұқсайды.
(3) Сенсорлы тақтаның оң жақ түймешігі*	Функциялар сыртқы тінтуірдің оң жақ түймешігінің функцияларына ұқсайды.
(4) Сенсорлы тақтаның аймағы	Меңзерді жылжытады және экрандағы элементтерді таңдайды немесе белсендіреді.

*Осы кестеде зауыттық параметрлер көрсетіледі. Меңзегіш құрылғы теңшелімдерін көрсету немесе өзгерту үшін **Пуск (Бастау) > Устройства и принтеры** (Құрылғылар және принтерлер) тармақтарын таңдаңыз. Одан кейін құрылғы болып келетін белгішені тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқып, **Настройки мыши** (Тінтуір параметрлері) пәрменін таңдаңыз.

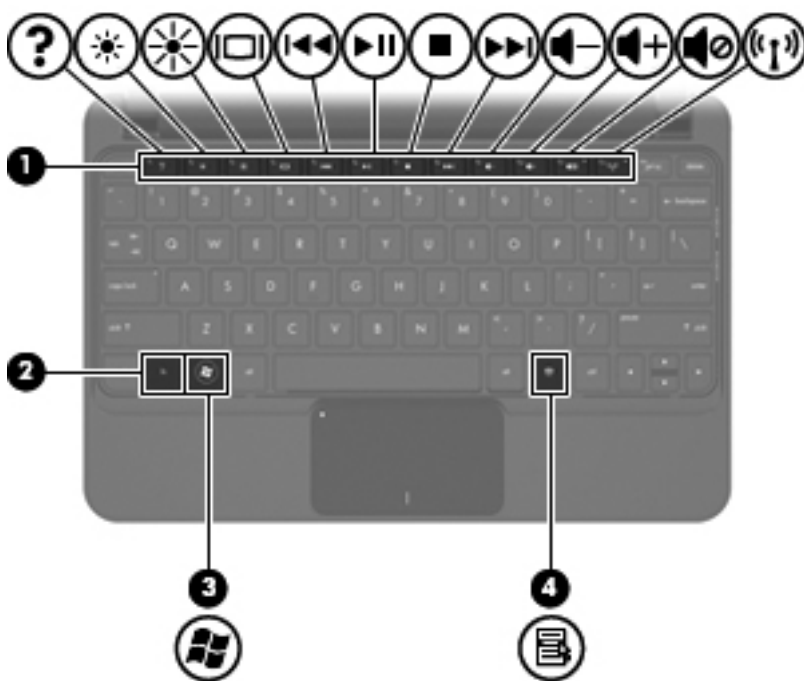
Шамдар

Бөлік	Сипаттама
(1) Сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткіші	<ul style="list-style-type: none"> Қосулы: Сенсорлы тақта өшірулі. Өшірулі: Сенсорлы тақта қосулы.
(2) Caps lock шамы	Қосулы: Caps lock қосулы.

Бөлік	Сипаттама
(3) Дыбыс өшіру шамы	Қосулы: Үндеткіш дыбысы өшірулі.
(4) Сымсыз байланыс шамы	<ul style="list-style-type: none"> Ақ: Сымсыз жергілікті желі (WLAN) құрылғысы және/немесе Bluetooth® құрылғысы сияқты кірістірілген сымсыз құрылғы қосулы: ЕСКЕРІМ: Сымсыз құрылғылар зауытта іске қосылады. Өшірулі: Сымсыз құрылғылар өшірулі.

Пернелер

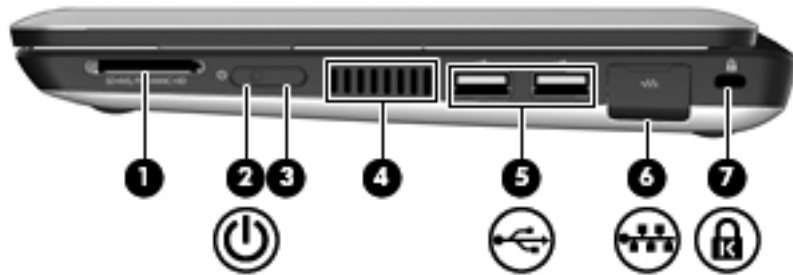
Бөлік	Сипаттама
(1) Әрекет пернелері	Жиі қолданылатын жүйелік функцияларды орындайды.
(2) fn пернесі	Функция пернесімен немесе esc пернесімен бірге басылған кезде жиі қолданылатын жүйелік функцияларды орындайды.
(3) Windows® логотипі бар перне	Windows жүйесінің Пуск (Бастау) мәзірін көрсетеді.
(4) Windows қолданбалар пернесі	Меңзердің астындағы элементтер үшін төте мәзірін көрсетеді.

Алдыңғы жағындағы бөліктер

Бөлік	Сипаттама
Үндеткіштер (2)	Дыбыс шығарады.

Оң жақтағы бөліктер

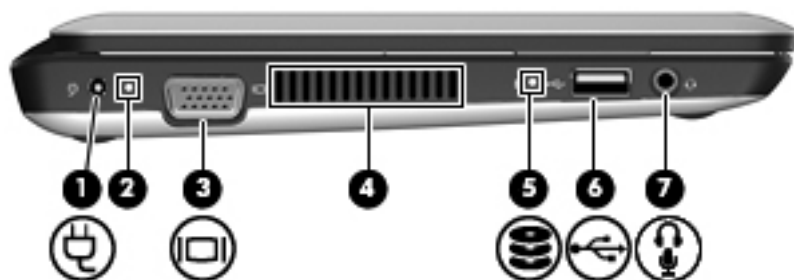

Бөлік	Сипаттама
(1) Сандық медиа ұясы	Келесі қосымша сандық карталар пішімдерін қолданады: <ul style="list-style-type: none"> • Жад картасы (MS) • MS/Pro • Мультимедиа картасы (MMC) • SDHC жад картасы (стандартты және үлкен өлшемді) • xD-Сурет картасы
(2) Қуат шамы	<ul style="list-style-type: none"> • Ақ: Компьютер қосулы. • Ақ түсте жыпылықтау: Компьютер ұйқы күйінде. • Өшірулі: Компьютер өшірулі немесе күту күйінде.

Бөлік	Сипаттама
(3) Қуат қосқышы	<ul style="list-style-type: none"> Компьютер өшірулі болғанда, компьютерді қосу үшін қосқышты жылжытыңыз. Компьютер қосулы болғанда, ұйқы күйін қосу үшін қосқышты аз уақыт жылжытыңыз. Компьютер ұйқы күйінде болғанда, ұйқы күйінен шығу үшін қосқышты аз уақыт жылжытыңыз. Компьютер күту күйінде болғанда, күту күйінен шығу үшін қосқышты аз уақыт жылжытыңыз. <p>Компьютер жауап беруді тоқтатса және Windows жүйесін өшіру іс реті тиімсіз болса, компьютерді өшіру үшін қуат қосқышын жылжытып, кем дегенде бес секунд ұстап тұрыңыз.</p> <p>Қуат параметрлері туралы қосымша ақпарат алу үшін, Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.</p>
(4) Ауа өткізгіш саңылаулар	<p>Ішкі бөліктерді салқындату үшін ауа ағынын қосады.</p> <p>ЕСКЕРІМ: Компьютер желдеткіші ішкі бөліктерді салқындату үшін және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс істеу барысында ішкі желдеткіш қосылады да, өшіріледі. Бұл қалыпты құбылыс.</p>
(5) USB порттары (2)	Қосымша USB құрылғыларын қосады.
(6) RJ-45 (желі) ұясы және қақпақ	Желілік кабелді қосады.
(7) Қауіпсіздік кабелінің ұясы	<p>Оптикалық қауіпсіздік кабелін компьютерге тіркейді.</p> <p>ЕСКЕРІМ: Қауіпсіздік кабелі қауіпсіздік ретінде әрекет ету үшін жасалған, бірақ ол компьютерге күтімсіз қарау немесе оны ұрланудан қорғайды.</p>

Сол жақтағы бөліктер

Бөлік	Сипаттама
(1) Қуат қосқышы	Айнымалы ток адаптеріне қосылады.

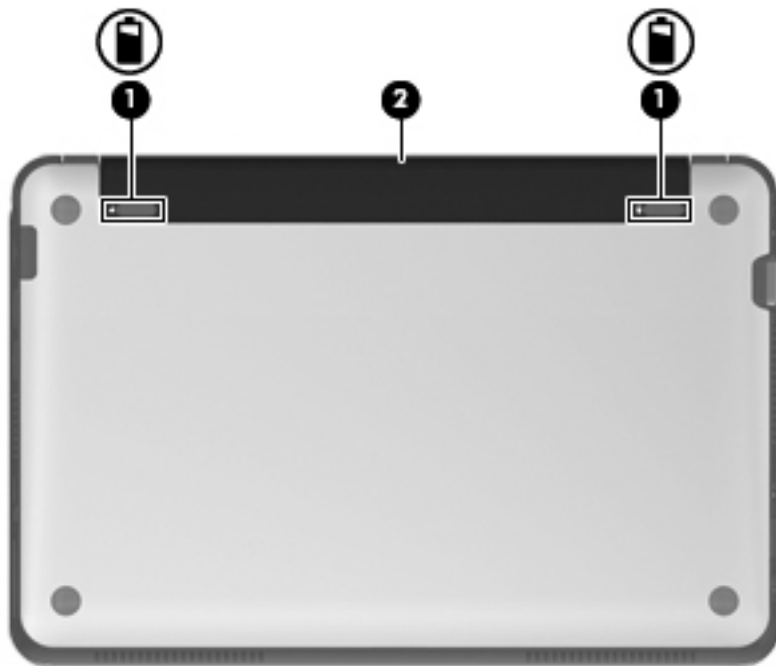
Бөлік	Сипаттама
(2) Батарея шамы	<ul style="list-style-type: none"> • Өшірулі: Компьютер батареяда жұмыс істеуде. • Ақ түсте жыпылықтау: Батарея төмен заряд деңгейіне, өте төмен заряд деңгейіне жетті немесе батарея жұмысында ақаулық анықталды. Батарея заряды өте төмен деңгейге жеткен кезде батарея шамы жиі-жиі жыпылықтай бастайды. • Сары: Батарея зарядталуда. • Ақ: Компьютер сыртқы қуат көзіне қосылған және батарея толық зарядталған.
(3) Сыртқы монитор порты	Монитор немесе проектор сияқты қосымша сыртқы дисплейді компьютерге қосады.
(4) Ауа өткізгіш саңылаулар	<p>Ішкі бөліктерді салқындату үшін ауа ағынын қосады.</p> <p>ЕСКЕРІМ: Компьютер желдеткіші ішкі бөліктерді салқындату үшін және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс істеу барысында ішкі желдеткіш қосылады да, өшіріледі. Бұл қалыпты құбылыс.</p>
(5) Диск шамы	<ul style="list-style-type: none"> • Ақ түсте жыпылықтау: Қатты диск ашылуда. • Сары (тек таңдаулы үлгілерде) HP ProtectSmart қатты диск қорғанысы қатты дискіні уақытша бастапқы қалпына келтіреді.
(6) USB порты	Оптикалық USB құрылғысына қосылады.
(7) Аудио шығыс (құлаққап) ұясы/Аудио кіріс (микрофон) ұясы	<p>Токқа қосылатын қосымша стерео үндеткіштерге, құлақаспаптарға, тығын тәріздес құлақаспаптарға, гарнитураға не теледидар дыбысы ұясына қосылған кезде дыбыс шығарады. Сонымен қатар, қосымша гарнитура микрофонын қосады.</p> <p>ЕСКЕРІМ: Аудио бөлігі ұяға қосылған кезде, компьютер үндеткіштері ажыратылады.</p> <p>Аудио бөлігінің кабелі 4 сымды қосқышпен жабдықталуы тиіс.</p>

Дисплей бөліктері

Бөлік	Сипаттама
(1) Ішкі дисплей қосқышы	Егер дисплей қуат қосылғанда жабылған болса, ұйқы күйі басталады. ЕСКЕРІМ: Дисплей қосқышы компьютердің сыртынан көрінбейді.
(2) Веб-камера шамы	Қосулы: Веб-камера қолданыста.
(3) Веб-камера	Бейнені жазады және суреттер түсіреді. ЕСКЕРІМ: Бейне түсіру және өңдеу үшін алдын ала орнатылған Arcsoft WebCam Companion 3 бағдарламалық құралын пайдаланыңыз.
(4) Ішкі микрофон	Дыбысты жазады.

Түбіндегі бөліктер

Бөлік	Сипаттама
(1) Батареяны босату ысырмалары (2)	Батареяны батарея орнынан босатады және батареяны батарея орнында құлыптайды.
(2) Батарея орны	Батареяны ұстайды.

Үстелге қоюға арналған қақпақты алу

Үстелге қоюға арналған қақпақты алу жад модулі бөлімі, SIM картасы енгізілетін ұя, техникалық деректер жапсырмасы мен басқа маңызды бөлімдерге кіруге мүмкіндік береді. Үстелге қоюға арналған қақпақты алу үшін

1. Компьютерді айнымалы ток қуат көзінен ажыратыңыз.
2. Батареяны алып тастаңыз.

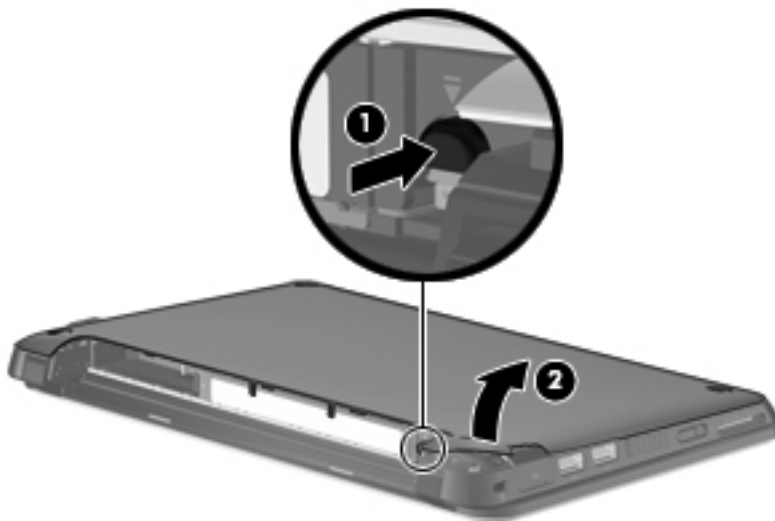

ЕСКЕРІМ: Қосымша ақпарат алу үшін осы нұсқаулықтағы «Батарея салу немесе алып тастау» бөлімін қараңыз.

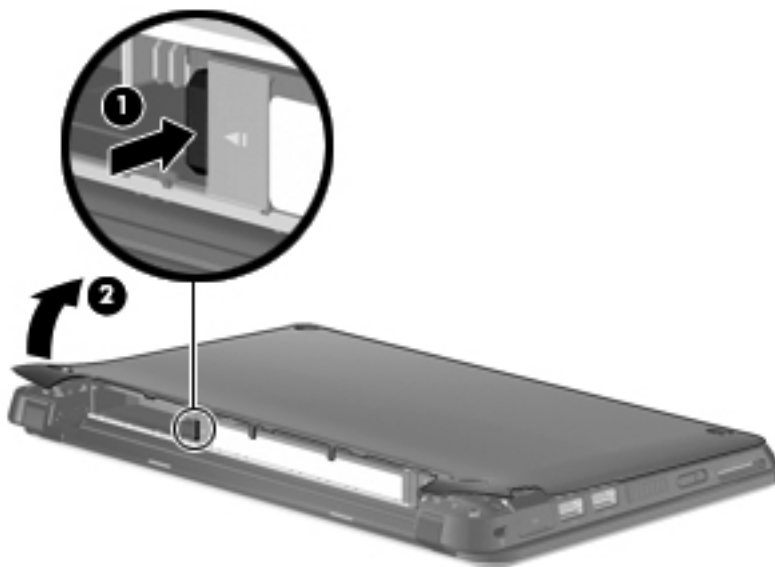
3. Оң жақтағы шығару түймешігін **(1)** басыңыз.

4. Үстелге қоюға арналған қақпақтың оң жағын (2) оны тіреуден жоғары көтеру арқылы босатыңыз.

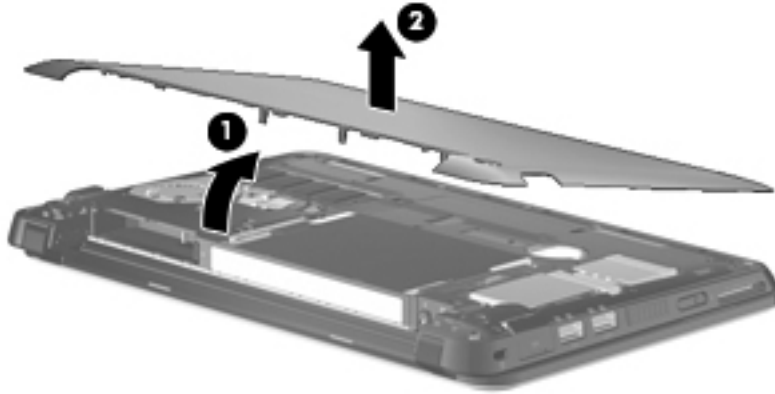
 ЕСКЕРІМ: Үстелге қоюға арналған қақпақ аздап иілуі мүмкін, бұл қалыпты құбылыс, сонымен қатар, үстелге қоюға арналған қақпақтың ілгектерін тіреуден ажыратқан кезде шарт еткен дыбыс естілуі мүмкін.

5. Сол жақтағы шығару түймешігін (1) басыңыз.
6. Үстелге қоюға арналған қақпақтың сол жағын (2) оны тіреуден жоғары көтеру арқылы босатыңыз.

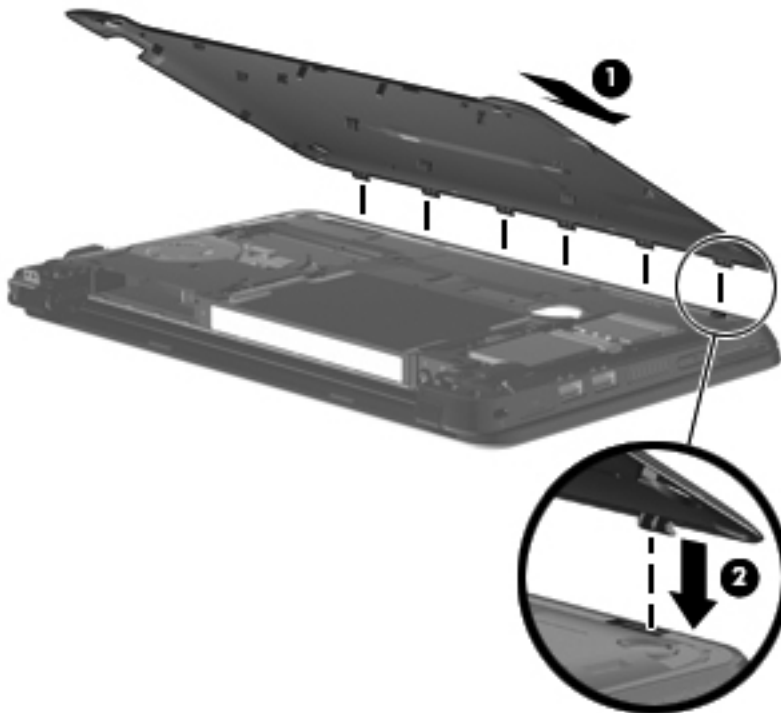
7. Үстелге қоюға арналған қақпақтың түбін (1) бұрышта көтеріңіз, одан кейін қақпақты тіреуден көтеріп алыңыз (2).

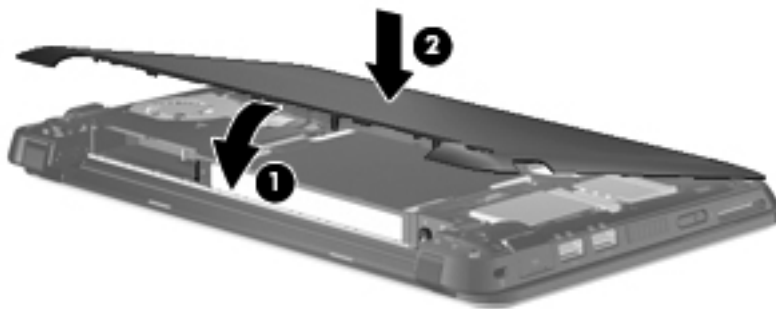
Үстелге қоюға арналған қақпақты орнына салу

Үстелге қоюға арналған қақпақты жад модулі бөлімі, SIM картасы енгізілетін ұя, техникалық деректер жапсырмасы мен басқа маңызды бөлімдерге кіргеннен кейін орнына салыңыз. Үстелге қоюға арналған қақпақты орнына салу үшін

1. Үстелге қоюға арналған қақпақты (1) компьютердің үстінен оның алдыңғы жиегін компьютердің алдыңғы жағына қаратып бұрышта орналастырыңыз.
2. Үстелге қоюға арналған қақпақтың артқы жиегін компьютердің артқы жиегімен туралап, одан кейін алты ілгекті тіреудің (2) ұяларына енгізу арқылы орналастырыңыз.

3. Үстелге қоюға арналған қақпақтың алдыңғы жиегін (1) бұрып, одан кейін қақпақты компьютердің негізіне орналастырып, ол орнына (2) орналастырылғанша қатты басыңыз.

4. Батареяны орнына салыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Қосымша ақпарат алу үшін осы нұсқаулықтағы «Батарея салу немесе алып тастау» бөлімін қараңыз.

Сымсыз антенналар

Бөлік	Сипаттама
(1) WWAN антенналары (2) (таңдаулы модельдерде ғана)*	Сымсыз жаһандық желілермен (WWAN) байланыста болу үшін сымсыз байланыс сигналдарын жібереді де, қабылдайды.
(2) WLAN антенналары (2)*	Сымсыз жергілікті желілермен (WLAN) байланыста болу үшін сымсыз байланыс сигналдарын жібереді де, қабылдайды.

*Бұл антенналар компьютердің сыртынан көрінбейді. Жақсы таратылым үшін антенналардың айналасындағы аймақтарды тез арада кедергілерден тазалаңыз.

Сымсыз байланыс ережелері туралы ескертпелерді көру үшін, мемлекетіңізде немесе аймағыңызда қолданылатын *Заңдық, қауіпсіздік және экологиялық ескертпелер* бөлімін қараңыз. Бұл ескертпелер анықтама және қолдау орталығында орналасқан.

Қосымша жабдық бөліктері

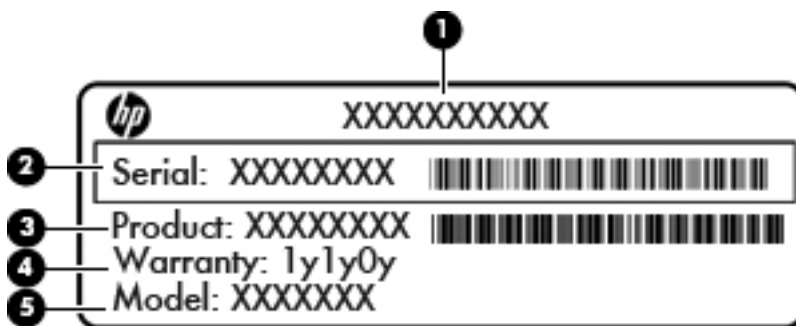
Бөлік	Сипаттама
(1) Қуат шнуры*	Айнымалы ток адаптерін айнымалы ток розеткасына қосады.
(2) айнымалы ток адаптері	Айнымалы ток қуатын тұрақты ток қуатына түрлендіреді.
(3) Батарея*	Компьютер сыртқы қуат көзіне жалғанбаған кезде, компьютерге қуат береді.

*Түрлі елде және аймақта батареялардың және қуат шнурының көрінісі әртүрлі болады.

Жапсырмаларды анықтау

Компьютерге жапсырылған жапсырмалар жүйе ақаулықтарын жойғанда немесе компьютер алып шетелге саяхатқа шыққанда қажет болуы мүмкін.

- Сериялық нөмірі бар жапсырма—техникалық қолдау қызметімен байланысу кезінде қажет болуы мүмкін маңызды ақпаратты қамтиды. Сериялық нөмірі бар жапсырма батарея ұясында орналасады.

Бөлік	Сипаттама
(1)	Өнім атауы

Бөлік	
(2)	Сериялық нөмір
(3)	Өнім нөмірі
(4)	Кепілдік мерзімі
(5)	Үлгі сипаттамасы (таңдаулы үлгілерде)

- Microsoft® жүйесінің түпнұсқалық туралы куәлігі—Windows өнім кілті туралы ақпаратты қамтиды. Өнім кілті амалдық жүйені жаңарту немесе ақаулықтарын жою үшін қажет болуы мүмкін. Microsoft жүйесінің түпнұсқалық туралы куәлігі компьютердің түбінде орналасқан.
- Техникалық деректер жапсырмасы—компьютер туралы техникалық ақпаратты береді. Техникалық деректер жапсырмасы батарея ұясында орналасады.
- Сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырма(лар) (тек таңдаулы үлгілерде)—қосымша сымсыз құрылғылар туралы және құрылғылар қолдану үшін бекітілген кейбір мемлекеттер мен аймақтардың мақұлдау жөніндегі таңбалар береді. Компьютер үлгісінде бір немесе бірнеше сымсыз құрылғы болса, куәлік беру жөніндегі бір немесе бірнеше жапсырма компьютермен бірге жеткізіледі. Бұл ақпарат шетелге саяхатқа шыққанда қажет болуы мүмкін. Сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырма компьютердің түбінде орналасады.
- SIM жапсырмасы (тек таңдаулы үлгілерде)—SIM картасының ICC кодын көрсетеді. Бұл жапсырма батарея ұясының ішінде орналасқан.
- HP мобильді кең жолақты модулінің сериялық нөмірі бар жапсырма (тек таңдаулы үлгілерде)—HP мобильді кең жолақты модулінің сериялық нөмірін көрсетеді. Бұл жапсырма батарея ұясының ішінде орналасқан.

3 Қуатты басқару

Қуат параметрлерін орнату

Қуатты үнемдеу күйлерін пайдалану

Компьютерде зауытта қосылған қуатты үнемдеудің екі күйі бар: Ұйқы күйі және күту күйі.

Ұйқы күйі қосылғанда, қуат шамы жыпылықтап, экран тазарады. Жұмыс жадқа сақталады және күту күйіне қарағанда ұйқы күйінен жылдамырақ шығуға мүмкіндік береді. Компьютер ұзақ мерзім үшін ұйқы күйінде болғанда немесе ұйқы күйі кезінде батарея өте төмен деңгейге жеткенде, компьютер күту күйіне қосылады.

Күту күйі қосылғанда, жұмыс қатты дискідегі күту файлына сақталады және компьютер өшіріледі.

△ **ЕСКЕРТУ:** Аудио және видео файлдарын ойнатудың мүмкін нашарлауын, аудио немесе видео ойнату жұмысының жоғалуын немесе ақпараттың жоғалуын болдырмау үшін, дискіден не сыртқы медиа картасынан оқу немесе оған жазу кезінде ұйқы немесе күту күйін қоспаңыз.

📄 **ЕСКЕРІМ:** Компьютер ұйқы күйінде немесе күту күйінде болғанда, желіге қосылудың кез келген түрін қосуды немесе компьютердің кез келген функцияларын орындай алмайсыз.

Ұйқы күйін қосу және одан шығу

Батареяның қуаты іске қосылғанда, жүйе зауытта белсенді болмаудың 15-ші минутында және сыртқы қуатпен іске қосылғанда, белсенді болмаудың 30-шы минутында ұйқы күйіне қосылуға орнатылған.

Қуат параметрлері мен үзілістерін Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Параметры электропитания (Қуат параметрлерін) қолдану арқылы өзгертуге болады.

Компьютер қосулы болғанда келесі жолдардың кез келгенін қолданып ұйқы күйін қосуға болады:

- Қуат қосқышын аз уақыт жылжытыңыз.
- Дисплейді жабыңыз.
- **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқып, одан кейін **Спящий режим** (Ұйқы күйі) түймешігін басыңыз.

Келесі жолдардың кез келгені арқылы ұйқы күйінен шығуға болады:

- Қуат қосқышын аз уақыт жылжытыңыз.
- Егер дисплей жабық болса, дисплейді ашыңыз да, сенсорлы тақтаны қосыңыз.
- Пернетақтадағы пернені басыңыз.

Компьютер ұйқы күйінен шыққанда, қуат шамы жанады және экран жұмыс істеуді аяқтаған жерге қайтарылады.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютер ұйқы күйінен шыққанда құпия сөздің сұралуын орнатқан болсаңыз, жұмысыңыз экранға қайтарылғанша Windows құпия сөзін теру қажет.

Күту күйін қосу және одан шығу

Қуат параметрлері мен үзілістерін Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Параметры электропитания (Қуат параметрлерін) қолдану арқылы өзгертуге болады.

Күту күйін қосу үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқыңыз, одан кейін **Перейти в ждущий режим** (Күту күйіне өту) белгішесін нұқыңыз.

Күту күйінен шығу үшін

- ▲ Қуат қосқышын аз уақыт жылжытыңыз.

Компьютер күту күйінен шыққанда, қуат шамы қосылады және экран жұмыс істеуді аяқтаған жерге қайтарылады.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютер күту күйінен шыққанда құпия сөздің сұралуын орнатқан болсаңыз, жұмысыңыз экранға қайтарылғанша Windows құпия сөзін теру қажет.

Қуат жоспарын пайдалану

Қуат жоспары компьютердің қуатты пайдалану жолын басқаратын жүйелік параметрлердің жинағы. Қуат жоспарлары қуатты үнемдеуге немесе компьютердің жұмысын арттыруға көмектесуі мүмкін.

Мына қуат жоспарлары қолданылады:

- HP ұсынатын
- Өнімділігі жоғары
- Қуат үнемдеу құралы

Қуат жоспарларының параметрлерін Параметры электропитания (Қуат параметрлері) астында өзгертуге болады.

Ағымдағы қуат жоспарын қарап шығу

- ▲ Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батарея** (Батарея санауышы) белгішесін нұқыңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.

Басқа қуат жоспарын таңдау

- ▲ Хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батарей** (Батарея санауышы) белгішесін нұқып, тізімнен қуат жоспарын таңдаңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз және одан кейін тізімнен қуат жоспарын таңдаңыз.

Қуат жоспарларын өзгерту

1. Хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батарей** (Батарея санауышы) белгішесін нұқып, **Параметры электропитания (Қуат параметрлері)** параметрін таңдаңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.

2. Қуат жоспарын таңдаңыз, одан кейін **Изменить параметры схемы элетропитания (Жоспар параметрлерін өзгерту)** түймешігін басыңыз.
3. Қажетінше параметрлерді өзгертіңіз.
4. Қосымша параметрлерді өзгерту үшін, **Изменить дополнительные параметры питания (Қосымша қуат параметрлерін өзгерту)** тармағын таңдаңыз да, өзгертулерді енгізіңіз.

Ұйқы немесе күту күйінен шыққанда құпия сөз арқылы қорғауды орнату

Компьютер ұйқы немесе күту күйінен шыққанда, компьютерде құпия сөз сұралуын орнату үшін, осы қадамдарды орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Сол жақ аумақта **Запрашивать пароль при пробуждении (Оянғанда құпия сөз сұрау)** тармағын таңдаңыз.
3. **Изменение параметров, недоступных в данный момент (Қазіргі уақытта қол жетімді емес параметрлерді өзгерту)** параметрін таңдаңыз.
4. **Запрашивать пароль (рекомендуется) (Құпия сөз сұрау (ұсынылады))** параметрін таңдаңыз.
5. **Сохранить изменения (Өзгертулерді сақтау)** түймешігін басыңыз.

Сыртқы айнымалы ток қуаты көзін пайдалану

Сыртқы айнымалы ток қуаты бекітілген айнымалы ток адаптері арқылы беріледі.

- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Мүмкін сақтық шараларына қатысты мәселелерді болдырмау үшін, компьютермен қамтамасыз етілетін айнымалы ток адаптерін, HP қамтамасыз ететін ауыстырғыш айнымалы ток адаптерін немесе HP компаниясынан сатып алынған айнымалы ток адаптерін ғана пайдаланыңыз.

Төмендегі жағдайлардың кез келгенінде компьютерді сыртқы айнымалы ток қуатына қосыңыз:

- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ұшақ бортында болғанда батареяны зарядтамаңыз.

- Батареяны зарядтағанда немесе тексергенде
- Жүйелік бағдарламалық құралды орнатқанда немесе өзгерткенде
- Ақпаратты ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазғанда

Компьютерді сыртқы айнымалы токқа қосқанда, төмендегі жағдайлар туындайды:

- Батарея зарядталуды бастайды.
- Егер компьютер қосулы болса, хабарландыру аймағындағы Индикатор батареи (Батарея санаушы) белгішесінің көрінісі өзгереді.

Компьютерді сыртқы айнымалы токтан ажыратқанда, төмендегі жағдайлар туындайды:

- Компьютер батарея қуатын қосады.
- Дисплей жарықтығы батареяның қызмет ету мерзімін сақтау үшін, автоматты түрде төмендетіледі. Жарықтық көбейту немесе айнымалы ток адаптерін қайта жалғау үшін **f3** әрекет пернесін басыңыз.

Айнымалы ток адаптерін қосу

- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Электр тогына түсу немесе жабдыққа зиян келтіру қаупін азайту үшін

Қуат сымын барлық уақытта оңай қолданылатын жердегі айнымалы ток розеткасына жалғаңыз.

Компьютерді электр тогынан ажыратқан кезде қуат сымын (компьютерден ажыратпаңыз) айнымалы ток розеткасынан ажыратыңыз.

Қуат сымы 3 істікшелі ажыратқышпен берілсе, оны (жерге қосылған) 3 істікшелі розеткаға қосыңыз. Қуат сымының жерге қосу істікшесін, мысалы, 2 істікшелі адаптер пайдалану арқылы ажыратуға болмайды. Қауіпсіз жұмыс істеу үшін жерге қосу өте маңызды болып табылады.

Компьютерді сыртқы қуат көзіне қосу үшін мына әрекеттерді жүзеге асырыңыз:

1. Айнымалы ток адаптерін компьютердегі қуат қосқышына **(1)** жалғаңыз.
2. Қуат сымын айнымалы ток адаптеріне **(2)** жалғаңыз.

3. Қуат сымының басқа ұшын айнымалы ток розеткасына **(3)** жалғаңыз.

Батарейя қуатын пайдалану

Зарядталған батарея компьютерде болғанда және компьютер сыртқы қуатқа жалғанбаған кезде, компьютер батарея қуатында жұмыс істейді. Компьютер сыртқы айнымалы ток қуатына қосылғанда, компьютер айнымалы ток қуатында жұмыс істейді.

Компьютерде зарядталған батарея болса және айнымалы ток адаптері арқылы берілген сыртқы айнымалы ток қуаты іске қосылса, компьютерден айнымалы ток адаптері ажыратылғанда, компьютер батарея қуатын қосады.

- **ЕСКЕРІМ:** Айнымалы ток қуатын ажыратқанда, батареяның қызмет ету мерзімін сақтау үшін, дисплей жарықтығы төмендейді. Дисплей жарықтығын жоғарылату үшін, **f3** әрекет пернесін басыңыз немесе айнымалы ток адаптерін қайта жалғаңыз.

Жұмыс істеу жолына байланысты батареяны компьютерде немесе қоймада сақтауға болады. Компьютер айнымалы ток қуатына қосылған болса да, батареяны компьютерде сақтау батареяны зарядтайды және де қуат берілмей қалған жағдайда жұмысты қорғайды. Дегенмен, компьютер өшірілгенде және сыртқы қуаттан ажыратылғанда компьютердегі батарея жайлап таусылады.

- **АБАЙ БОЛҢЫҢЫЗ!** Мүмкін сақтық шараларына қатысты мәселелерді болдырмау үшін, компьютермен қамтамасыз етілетін батареяны, HP қамтамасыз ететін ауыстырғыш батареяны немесе HP компаниясынан сатып алынған батареяны ғана пайдаланыңыз.

Қуатты басқару параметрлеріне, компьютерде іске қосылған бағдарламаларға, дисплей жарықтығына, компьютерге жалғанған сыртқы құрылғыларға және басқа да факторларға байланысты батареяның қызмет ету мерзімі әртүрлі болады.

Қалған батарея зарядын көрсету

- ▲ Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батарея** (Батарея санауышы) белгішесінің үстіне меңзерді жылжытыңыз.

Батарейя ақпаратын анықтама және қолдау орталығынан табу

Анықтама және қолдау орталығында мына құралдар және батарея туралы ақпарат бар:

- Батарея жұмысын тексеруге арналған батареяны тексеру құралы
- Батареяның қызмет ету мерзімін ұлғайтуға арналған тексеру, қуатты басқару және дұрыс күтім мен сақтау туралы ақпарат
- Батареяның түрлері, сипаттары, батареяның қызмет ету айналымы және сыйымдылығы туралы ақпарат

Батарея туралы ақпаратқа қол жеткізу үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) > **Сведения** (Ақпарат) > **Ответы на часто задаваемые вопросы в схемах управления питанием** (Қуат жоқпараттары: жиі қойылатын сұрақтар) тармақтарын таңдаңыз.

Батареяны тексеруді қолдану

Анықтама және қолдау орталығында компьютерде орнатылған батарея күйі туралы ақпарат беріледі.

Батареяны тексеруді іске асыру үшін

1. Айнымалы ток адаптерін компьютерге қосыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Батареяны тексеру құралының дұрыс жұмыс істеуі үшін компьютер сыртқы қуат көзіне жалғануы тиіс.

2. **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) > **Устранение неполадок** (Ақаулықтарды жою) > **Питание, тепловое и механическое** (Қуат, жылу және механикалық) тармақтарын таңдаңыз.
3. **Питание** (Қуат) жиекбелгісін нұқыңыз, одан кейін **Battery Check** (Батареяны тексеру) түймешігін басыңыз.

Батареяны тексеру құралы батареяның және оның ұяларының дұрыс жұмыс істейтінін тексереді және тексерудің нәтижелерін хабарлайды.

Батарея салу немесе алып тастау

- △ **ЕСКЕРТУ:** Жалғыз қуат көзі болатын батареяны алып тастау ақпараттың жоғалуын тудыруы мүмкін. Ақпараттың жоғалуын болдырмау үшін, жұмысыңызды сақтап, күту күйін қосыңыз немесе батареяны шығарып алмас бұрын, компьютерді Windows арқылы өшіріңіз.

Батареяны салу үшін

1. Компьютерді қатты жерде төңкеріңіз.

2. Батареядағы ілгектерді компьютердегі кетіктермен туралап, оны батарея бөліміне орналастырыңыз. Батареяны босату ысырмалары батареяны оның орнына автоматты түрде орналастырады.

Батареяны алу үшін

1. Компьютерді қатты жерде төңкеріңіз.
2. Батареяны босату үшін батареяны босату ысырмаларын (1) жылжытып, батареяны (2) алып тастаңыз.

Батареяны зарядтау

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Ұшақ бортында болғанда компьютер батареясын зарядтамаңыз.

Батарея компьютер айнаымалы ток адаптері арқылы сыртқы қуат көзіне жалғанғанда зарядталады.

Компьютер өшірілген болса да не қолданыста болса да батарея зарядталады, бірақ компьютер өшірілген кезде ол тез зарядталады.

Батарея жаңа болғанда, 2 немесе одан көп апта бойына қолданылмағанда немесе бөлме температурасынан жылырақ не салқынырақ болғанда, зарядталу ұзағырақ уақыт алуы мүмкін.

Батареяның қызмет ету мерзімін ұзарту және батарея заряды дисплейлерінің нақтылығын оңтайландыру үшін осы ұсыныстарды орындаңыз:

- Жаңа батареяны зарядтаған кезде, компьютерді қоспас бұрын оны толық зарядтаңыз.
- Батареяның шамы ақ жанғанша, батареяны зарядтаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер батарея зарядталып жатқанда компьютер қосулы болса, хабарландыру аймағындағы Индикатор батарея (Батарея санауышы) белгіше батарея толығымен зарядталғанша 100 пайызда зарядты көрсетуі мүмкін.

- Зарядтамастан бұрын қалыпты қолданыста батареяның толық зарядтың 5 пайызынан төмен таусылуына мүмкіндік беріңіз.
- Батарея бір немесе одан да көп ай бойына қолданылмаса, оны қарапайым зарядтаудың орнына батареяны тексеріңіз.

Батарея шамы зарядтау күйін көрсетеді:

- Өшірулі: Компьютер батареяда жұмыс істеуде.
- Ақ түсте жыпылықтау: Батарея төмен заряд деңгейіне, өте төмен заряд деңгейіне жетті немесе батарея жұмысында ақаулық анықталды. Батарея заряды өте төмен деңгейге жеткен кезде батарея шамы жиі-жиі жыпылықтай бастайды.
- Сары: Батарея зарядталуда.
- Ақ: Компьютер сыртқы қуат көзіне қосылған және батарея толық зарядталған.

Батареяның тауысылу уақытын ұлғайту

Батареяның тауысылу уақыты батарея қуатын пайдаланғанда қандай мүмкіндіктердің қолданылатынына байланысты әртүрлі болады. Ең көп тауысылу уақыты батареяның сақтық сыйымдылығы төмендейтіндіктен біртіндеп қысқарады.

Батареяның тауысылу уақытын ұлғайтуға арналған кеңестер:

- Дисплейдегі жарықтықты төмендетіңіз.
- Компьютер қолданыста болмағанда немесе зарядталмағанда компьютерден батареяны шығарып алыңыз.
- Батареяны салқын, құрғақ жерде сақтаңыз.

Төмен батарея деңгейлерін басқару

Осы бөлімдегі ақпарат ескертулер мен зауытта орнатылған жүйе жауаптарын сипаттайды. Кейбір батареяның төмендігі туралы ескертулер мен жүйе жауаптарын Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Параметры электропитания (Қуат параметрлерін қолдану арқылы өзгертуге болады. Параметры электропитания (Қуат параметрлерін) қолдану басымдықтарының жиынтығы шамдарға әсер етпейді.

Төмен батарея деңгейлерін анықтау

Компьютердің жалғыз қуат көзі болатын батарея заряды төмен батарея деңгейіне жеткенде, батарея шамы жыпылықтайды.

Егер батареяның төмен деңгейіне әрекет жасалмаса, компьютер өрескел батарея деңгейіне өтеді және батареяның шамы жиі-жиі жыпылықтайды.

Өте төмен батарея деңгейі кезінде компьютер төмендегі әрекеттерді орындайды:

- Күту күйі қосылған кезде және компьютер қосулы немесе ұйқы күйінде болғанда, компьютерде күту күйі қосылады.
- Күту күйі ажыратылған кезде және компьютер қосулы немесе ұйқы күйінде болғанда, компьютер қысқа ұйқы күйіне өтеді және одан кейін өшіріліп, барлық сақталмаған ақпарат жоғалады.

Төмен батарея деңгейін шешу

△ **ЕСКЕРТУ:** Компьютер өте төмен батарея деңгейіне жеткенде және күту күйі қосылғанда, ақпараттың жоғалу қаупін болдырмау үшін, қуат шамы сөнгенше қуатты қалпына келтірмеңіз.

Сыртқы қуат қолданылғанда төмен батарея деңгейін шешу

- ▲ Бекітілген айнымалы ток адаптеріне жалғаңыз.

Зарядталған батарея бар болғанда төмен батарея деңгейін шешу

1. Компьютерді өшіріңіз немесе күту күйін қосыңыз.
2. Заряды таусылған батареяны алып тастап, зарядталған батареяны кірістіріңіз.
3. Компьютерді қосыңыз.

Ешқандай қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін шешу

- ▲ Күту күйін қосыңыз.
– немесе –
Жұмысты сақтап, компьютерді өшіріңіз.

Компьютер күту күйінен шыға алмайтын кезде төмен батарея деңгейін шешу

Күту күйінен шығу үшін компьютерде қажетті қуат жетпеген кезде, осы қадамдарды орындаңыз:

1. Зарядталған батареяны салыңыз немесе компьютерді сыртқы қуат көзіне жалғаңыз.
2. Күту күйінен қуат қосқышын жылдам жылжыту арқылы шығыңыз.

Батареяны тексеруден өткізу

Төмендегі жағдайларда батареяны тексеруден өткізіңіз:

- Батарея заряды анық емес болып көрінгенде
- Батареяның жұмыс істеу барысында маңызды өзгерісті байқағанда

Батарея ауыр қолданылғанда да, оны айына бір реттен көп тексеруден өткізу қажет емес. Жаңа батареяны да тексеруден өткізудің қажеті жоқ.

1-қадам: Батареяны толығымен зарядтау

⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ұшақ бортында болғанда компьютер батареясын зарядтамаңыз.

📖 **ЕСКЕРІМ:** Компьютер өшірілген болса да не қолданыста болса да батарея зарядталады, бірақ компьютер өшірілген кезде ол тез зарядталады.

Батареяны толығымен зарядтау үшін

1. Компьютерге батареяны салыңыз.
2. Компьютерді айнаымалы ток адаптеріне қосыңыз, одан кейін адаптерді сыртқы қуат көзіне жалғаңыз.
Компьютердегі батарея шамы сары түспен жанады.
3. Компьютердің батареясы толығымен зарядталғанша сыртқы қуат көзіне жалғанған күйде қалдырыңыз.
Компьютердегі батарея шамы ақ түспен жанады.

2-қадам: Күту күйін және ұйқы күйін ажырату

1. Хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батареи** (Батарея санауышы) белгішесін нұқып, **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) параметрін таңдаңыз.
– немесе –
Пуск (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.
2. Ағымдағы қуат жоспарының астынан **Изменить параметры схемы электропитания** (Жоспар параметрлерін өзгерту) түймешігін басыңыз.
3. Тексеруден өткізгеннен кейін оларды қайта орнатуға болатындай **От батареи** (Батареядан) бағанында тізімделген **Отключать дисплей** (Дисплейді өшіру) параметрлерін жазыңыз.
4. **Отключать дисплей** (Дисплейді өшіру) параметрлерін **Никогда** (Ешқашан) параметріне өзгертіңіз.
5. **Изменить дополнительные параметры электропитания** (Қосымша қуат параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.
6. **Ждущий** (Ұйқы) параметрі жанындағы қосу таңбасын нұқып, одан кейін **После перейти на спящий режим** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің жанындағы қосу таңбасын нұқыңыз.
7. Тексеруден өткізгеннен кейін оларды қайта орнатуға болатындай **После перейти на спящий режим** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің астынан **От батареи** (Батареядан) параметрін жазыңыз.
8. **От батареи** (Батареядан) параметрлерін **Никогда** (Ешқашан) параметріне өзгертіңіз.

9. **OK** түймешігін басыңыз.
10. **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) түймешігін басыңыз.

3-қадам: Батарея зарядының тауысылуы

Батареяның заряды тауысылғанда компьютер қосулы күйде болуы қажет. Батарея компьютер қолданылғанда да, қолданылмағанда да тауысылады, бірақ батареяның заряды оны қолданған кезде жылдамырақ тауысылады.

- Заряды тауысылатын кезде компьютерді бақылаусыз қалдыруды жоспарласаңыз, заряды тауысылу үрдісі басталғанша ақпаратты сақтаңыз.
- Компьютер кездейсоқ заряды тауысылатын үрдіс кезінде болса және қуат үнемдеу уақытының бітуі жақын болса, заряд тауысылу үрдісі кезінде жүйеден төмендегі әрекеттерді күтіңіз:
  - Монитор автоматты түрде өшірілмейді.
  - Қатты дискі жылдамдығы компьютер қолданылмаған кезде автоматты түрде баяудатылмайды.
  - Жүйе күту күйіне ауыспайды.

Батареяның заряды тауысылуы үшін

1. Компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратыңыз, бірақ компьютерді *өшірмеңіз*.
2. Батареяның заряды тауысылғанша компьютерді батарея қуатынан іске қосыңыз. Батарея заряды төмен деңгейге дейін тауысылғанда, батарея шамы ақ түсте жыпылықтауды бастайды. Батарея заряды тауысылғанда, батарея шамы өшіп, компьютер де өшіріледі.

4-қадам: Батареяны толығымен қайта зарядтау

Батареяны қайта зарядтау үшін

1. Компьютердің батареясы толығымен қайта зарядталғанша компьютерді сыртқы қуат көзіне жалғаңыз және сыртқы қуатты сақтаңыз. Батарея қайта зарядталғаннан кейін компьютердегі батарея шамы ақ түспен жанады.

Батарея қайта зарядталғанда компьютерді қолдануға болады, бірақ компьютер өшірілген кезде батарея тезірек зарядталады.

2. Егер компьютер өшіріліп тұрса, батарея толық зарядталғанда және батарея шамы ақ түспен жанғанда оны қосыңыз.

5-қадам: Күту күйін және ұйқы күйін қосу

△ **ЕСКЕРТУ:** Тексеруден өткізгеннен кейін күту күйін қосудың орындалмауы нәтижесінде толық батареяның таусылуы және компьютер өте төмен батарея деңгейіне жеткенде ақпарат жоғалуы мүмкін.

1. Хабарландыру аймағында орналасқан **Индикатор батарея** (Батарея санауышы) белгішесін нұқып, **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) параметрін таңдаңыз.
– немесе –
Пуск (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.
2. Ағымдағы қуат жоспарының астынан **Изменить параметры схемы электропитания** (Жоспар параметрлерін өзгерту) түймешігін басыңыз.
3. **От батареи** (Батареядан) бағанында элементтер үшін жазылған параметрлерді қайта енгізіңіз.
4. **Изменить дополнительные параметры электропитания** (Қосымша қуат параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.
5. **Ждущий** (Ұйқы) параметрі жанындағы қосу таңбасын нұқып, одан кейін **После пережити на спящий режим** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің жанындағы қосу таңбасын нұқыңыз.
6. **От батареи** (Батареядан) бағаны үшін жазылған параметрлерді қайта енгізіңіз.
7. **ОК** түймешігін басыңыз.
8. **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) түймешігін басыңыз.

Батарея қуатын үнемдеу

- Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) астындағы қуат параметрлері арқылы қуат үнемдеу құралының қуат жоспарын таңдаңыз.
- Сымсыз және жергілікті желі (LAN) қосылымдарын ажыратып, оларды қолданбаған кезде модем бағдарламаларынан шығыңыз.
- Оларды қолданбаған кезде сыртқы қуат көзінен ажыратылмаған сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.
- Пайдаланылмайтын кез келген медиа карталарын тоқтатыңыз, ажыратыңыз немесе жойыңыз.
- Қажетінше экран жарықтығын сәйкестендіру үшін, **f2** және **f3** әрекет пернелерін пайдаланыңыз.
- Жұмысты тоқтатқан кезде ұйқы күйін немесе күту күйін қосыңыз немесе компьютерді сөндіріңіз.

Батареяны сақтау

△ **ЕСКЕРТУ:** Батареяға зақым келтірмес үшін, ұзақ мерзімге ыстық температураға қалдырмаңыз.

Егер компьютер пайдаланылмайтын болса және сыртқы қуат көзінен 2 аптадан көп уақытқа ажыратылған болса, батареяны шығарып алып, оны бөлек сақтаңыз.

Сақталған батареяның зарядын ұзарту үшін, оны салқын, құрғақ жерде сақтаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Сақталған батареяны әрбір 6 ай сайын тексеру қажет. Егер сыйымдылығы 50 пайыздан төмен болса, қайта сақтаудан бұрын батареяны қайта зарядтаңыз.

Бір ай немесе одан да көп уақытқа сақталған болса, батареяны тексеруден өткізіңіз.

Қолданылған батареяны тастау

 АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Өрт шығу немесе күйік алу қаупін азайту үшін батареяны бөлшектеп алуға, бұзуға немесе тесуге болмайды; батареяның сыртқы түйіспелерін тұйықтамаңыз, батареяны отқа немесе суға тастамаңыз.

Батареяларды қоқысқа тастау туралы ақпарат алу үшін *Заңдық, қауіпсіздік және экологиялық ескертпелерді* қараңыз.

Компьютердің жұмысын аяқтау

 ЕСКЕРТУ: Компьютер өшірілгенде сақталмаған ақпарат жойылады.

Өшіру пәрмені барлық ашық бағдарламаларды жабады, сондай-ақ амалдық жүйені және дисплей мен компьютерді де өшіреді.

Төмендегі жағдайлардың кез келгенінде компьютерді өшіріңіз:

- Батареяны ауыстыру немесе компьютер ішіндегі бөліктерді қолдану қажет болғанда
- USB портына қосылмаған сыртқы аппараттық құрылғыны қосқан кезде
- Компьютер қолданыста болмағанда және ұзақ мерзімге сыртқы қуаттан ажыратылғанда

Компьютерді қуат қосқышы арқылы да өшіруге болатынымен, ұсынылатын үрдіс Windows өшіру пәрменін қолдану болып табылады.

Компьютердің жұмысын аяқтау үшін, төмендегі қадамдарды орындаңыз:

 ЕСКЕРІМ: Компьютер ұйқы немесе күту күйінде болғанда, өшіру мүмкін болғанша ұйқы немесе күту күйінен шығу қажет.

1. Жұмысыңызды сақтап, барлық ашық бағдарламаларды жабыңыз.
2. **Пуск** (Бастау) түймешігін басыңыз.
3. **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) параметрін таңдаңыз.

Компьютер жауап бермесе және келесі өшіру үрдістерін пайдалану мүмкін болмаса, кезектілікте берілетін төтенше үрдістерді орындап көріңіз:

- **ctrl+alt+delete** пернелер тіркесімін басып, **Питание** (Қуат) түймешігін басыңыз.
- Қуат қосқышын жылжытып, кемінде 5 секундта басып тұрыңыз.
- Компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратып, батареяны алып тастаңыз.

---

4 Интернет

Компьютер Интернетке қосылудың мына түрлерін қолдайды:

- Сымды - RJ-45 (желі) ұясын пайдалану арқылы кең ауқымды желіге қосылу арқылы Интернетке кіруге болады.
- Сымсыз - Интернетке мобильді кіру үшін сымсыз қосылымды пайдалана аласыз. Сымсыз желіні теңшеу немесе компьютерді бұрыннан бар желіге қосу туралы ақпаратты «Сымсыз желіге қосылу» бөлімінен қараңыз.

Сымды желіге қосылу

Жергілікті желіге (LAN) қосылу 8-істікшені, RJ-45 желілік кабелін (бөлек сатылады) талап етеді. Егер желі кабелінде ТД және радио толқындарының бөгеуілдерін болдырмайтын құрал (1) бар болса, кабельдің (2) бұл құрал орналасқан ұшын компьютерге қарай орналастырыңыз.

Желілік кабельді жалғау үшін

⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Электр тогының соғуы, өрт шығуы немесе жабдыққа зиян келтіру қатерінен аулақ болу үшін, модем кабелін немесе телефон кабелін RJ-45 (желі) ұясына жалғамаңыз.

1. Желі кабелін компьютердегі желі ұясына (1) жалғаңыз.
2. Кабельдің басқа ұшын желі ұясына (2) жалғаңыз.

Сымсыз желіге қосылу

Сымсыз құрылғыларды қолдану

Сымсыз технология деректерді сым арқылы емес, радио толқындары арқылы тасымалдайды. Компьютер төмендегі сымсыз құрылғылардың бірімен жабдықталған болуы мүмкін:

- Сымсыз жергілікті желі (WLAN) құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде) - Корпоративті кеңселерде, үйіңізде және әуежайлар, ресторандар, кофеханалар, қонақ үйлер және университеттер сияқты қоғамдық орындарда компьютерді сымсыз жергілікті желіге (жалпы Wi-Fi, сымсыз LAN немесе WLAN желілер болып табылады) қосады. WLAN желісінде әрбір мобильді сымсыз құрылғы сымсыз жол жоспарлағышымен немесе сымсыз кіру нүктесімен байланысады.
- Мобильді кең ауқымды HP модулі (таңдаулы модельдерде ғана) - сымсыз жаһандық желінің (WWAN) құрылғысы арқылы ақпаратқа мобильді желі операторының қызметі қолданылатын орындарда қатынас орнатылады. WWAN желісі пайдаланылған кезде әр мобильді құрылғы мобильді желі операторының негізгі стансасына сигнал жібереді. Мобильді желі операторлары негізгі стансалардың (ұялы телефон сигналдарын таратқыштарға ұқсас) желілерін бүкіл облыстар, аудандар немесе елдерде қызмет көрсету үшін түрлі орындарда орнатады.
- Bluetooth® құрылғысы (тек таңдаулы модельдерде)—Компьютерлер, телефондар, принтерлер, құлақспаптар, үндеткіштер және камералар сияқты басқа Bluetooth қосылған құрылғылармен байланысу үшін басқа жеке аймақтық желіні (PAN) жасайды. Дербес желі пайдаланылған кезде, әр құрылғы басқа құрылғылармен тікелей байланысады және құрылғылар бір-біріне жақын жерде— **10 метр** (шамамен 33 фут) қашықтығында орналасуы тиіс.

Компьютердің мына IEEE өнеркәсіптік стандарттарын қолдайды:

- 802.11a секундына 54 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және 5 ГГц жиілігінде жұмыс істейді.
- 802.11b, алғашқы танымал стандарт, секундына 11 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және 2.4 ГГц жиілігінде жұмыс істейді.
- 802.11g секундына 54 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және 2.4 ГГц жиілігінде жұмыс істейді. 802.11g WLAN құрылғысы 802.11b құрылғыларына кері үйлесімді, сондықтан бірдей желіде жұмыс істей алады.
- 802.11n секундына 600 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және/немесе 2,4 ГГц жиілігінде жұмыс істейді. 802.11n WLAN құрылғысы 802.11a, 802.11b және 802.11g құрылғыларына кері үйлесімді, сондықтан бірдей желіде жұмыс істей алады.

Сымсыз технология туралы қосымша ақпарат алу үшін, анықтама және қолдау орталығындағы веб-тораптар сілтемелерін және мәліметтерді қараңыз.

Сымсыз байланыс және желі белгішелерін анықтау

Белгіше	Атауы	Сипаттама
	Сымсыз (қосылған)	Сымсыз байланыс шамының орнын және компьютердегі сымсыз байланыс әрекет пернесін анықтайды. Сондай-ақ компьютердегі Wireless Assistant бағдарламалық құралын анықтайды және бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылардың қосылғандығын анықтайды.
	Сымсыз (ажыратылған)	Компьютердегі Wireless Assistant бағдарламалық құралын анықтайды және барлық сымсыз құрылғылардың өшірілгендігін анықтайды.
	HP Connection Manager	HP Мобильді кең жолақты құрылғысына (тек таңдаулы үлгілерде) қосылуға мүмкіндік беретін HP Connection Manager құралын ашады.
	Сымды желі (қосылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын және бір немесе бірнеше желі құрылғыларының желіге қосылғандығын көрсетеді.
	Желі (қосылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын, бір немесе бірнеше желі құрылғыларының сымсыз желіге қосылғандығын және бір немесе желі құрылғыларының сымды желіге қосылуы мүмкін болғандығын көрсетеді.
	Желі (өшірілген/ажыратылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын, сымсыз қосылыстарының қолданылмайтындығын немесе сымсыз желі құрылғыларының сымсыз байланыс әрекет пернесі не Wireless Assistant арқылы ажыраталғандығын және желі құрылғыларының сымды желіге қосылмағандығын көрсетеді.
	Желі (ажыратылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғанын және сымсыз қосылымдардың жұмыс істемегенін, бірақ ешбір желі құрылғыларының сымды немесе сымсыз желіге қосылмағандығын анықтайды.
	Сымды желі (өшірілген/ажыратылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғанын, барлық желі құрылғыларының не барлық сымсыз құрылғылардың Windows® Басқару тақтасында ажыратылғандығын және желі құрылғыларының сымды желіге қосылмағандығын анықтайды.

Сымсыз басқару элементтерін пайдалану

Осы мүмкіндіктерді қолдану арқылы компьютердегі сымсыз құрылғыларды басқаруға болады:

- [f12](#) сымсыз байланыс әрекет пернесі
- HP Connection Manager бағдарламалық құралы (тек таңдаулы үлгілерде)
- Wireless Assistant бағдарламалық құралы (тек таңдаулы үлгілерде)
- Амалдық жүйе басқару элементтері

Сымсыз байланыс әрекет пернесін пайдалану

Компьютерде сымсыз байланыс әрекет пернесі ([f12](#)), бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылар және бір сымсыз байланыс шамы бар. Компьютердегі барлық сымсыз құрылғылар зауытта іске қосылады.

Сымсыз байланыс шамы жеке құрылғылардың емес, сымсыз құрылғылардың жалпы қуат күйін анықтайды. Сымсыз байланыс шамы ақ болса, кем дегенде бір сымсыз құрылғы қосылған. Егер сымсыз байланыс шамы өшірулі болса, сымсыз құрылғылар өшірілген.

Сымсыз құрылғылар зауытта қосылғандықтан, бірден сымсыз құрылғылардың барлығын қосу немесе ажырату үшін, сымсыз байланыс әрекет пернесін (f12) қолдануға болады.

HP Connection Manager пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

HP Connection Manager құралын WWAN желісіне компьютердегі HP Мобильді кең жолақты құрылғысын (тек таңдаулы үлгілерде) пайдалану арқылы қосу үшін пайдалануға болады.

- ▲ Connection Manager құралын бастау үшін тапсырмалар тақтасының оң жағында орналасқан хабарландыру аймағындағы **Connection Manager** белгішесін нұқыңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) > **HP** > **HP Connection Manager** (HP қосылуды реттеушісі) тармақтарын таңдаңыз.

Connection Manager құралын пайдалану туралы егжей-тегжейлі мәліметтер алу үшін Connection Manager бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

HP Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Сымсыз құрылғыны Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану арқылы қосуға немесе ажыратуға болады. Егер сымсыз құрылғы орнату бағдарламасы арқылы ажыратылса, сымсыз құрылғы Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану арқылы қосылмас немесе ажыратылмас бұрын оны орнату бағдарламасы арқылы қосу қажет.

 ЕСКЕРІМ: Сымсыз құрылғыны қосу немесе ажырату компьютерді желіге немесе Bluetooth® арқылы қосылған құрылғыға автоматты түрде қоспайды.

Сымсыз құрылғылардың күйін көру үшін **Показать скрытые значки** (Жасырылған белгішелерді көрсету) белгішесін, яғни хабарландыру аймағының сол жағындағы көрсеткіні нұқыңыз және тінтуір меңзерін сымсыз байланыс белгішесінің үстіне орналастырыңыз.

Егер сымсыз қосылым белгішесі хабарландыру аймағында көрсетілмесе, Wireless Assistant сипаттарын өзгерту үшін төмендегі қадамдар орындаңыз:

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Сеть и Интернет** (Желі және Интернет) > **HP Wireless Assistant** тармақтарын таңдаңыз.
2. **Свойства** (Сипаттар) параметрін таңдаңыз.
3. **Значок Wireless Assistant в области уведомлений** (Хабарландыру аймағындағы Wireless Assistant белгішесі) құсбелгісін қойыңыз.
4. **Применить** (Қолдану) түймешігін басыңыз.
5. **Закрыть** (Жабу) түймешігін басыңыз.

Толық ақпарат алу үшін, Wireless Assistant бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз:

1. Хабарландыру аймағындағы сәйкес белгішені екі рет нұқып, Wireless Assistant құралын ашыңыз.
2. **Справка** (Анықтама) түймешігін басыңыз.

Орнатылған әр сымсыз құрылғыға арналған қосуды/ажыратуды басқару элементтерін көрсету және құрылғыларды бөлек басқару үшін Wireless Assistant (Сымсыз реттеуші) бағдарламасының сипаттар тілқатысу терезесінде қолдануға болады. Қосуды/ажыратуды басқару элементтерін көрсету үшін

1. Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Wireless Assistant** (Сымсыз реттеуші) белгішесін нұқыңыз.
2. **Свойства** (Сипаттар) параметрін таңдаңыз.
3. **Независимые элементы управления для установленных устройств беспроводной связи** (Орнатылған сымсыз байланыс құрылғыларын басқарудың ерікті элементтері) құсбелгісін қойып, **Применить** (Қолдану) түймешігін басыңыз.
4. Әр сымсыз байланыс құрылғысын бөлек басқару үшін **Включить** (Ажырату) немесе **Включить** (Қосу) құсбелгісін қойыңыз.

Амалдық жүйе басқару элементтерін пайдалану

Кейбір амалдық жүйелер кірістірілген сымсыз құрылғылар мен сымсыз қосылымды басқару жолын да ұсынады. Мысалы, Windows қосылымды немесе желіні орнатуға, желіге қосылуға, сымсыз желілерді басқаруға және желі ақаулықтарын тексеруге және жөндеуге мүмкіндік беретін желі және ортақ қолдану орталығымен қамтамасыз етеді.

- ▲ Желі және ортақ кіруді басқару орталығын ашу үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель Управления** (Басқару тақтасы) > **Центр управления сетями и общим доступом** (Желі және ортақ кіруді басқару орталығы) тармақтарын таңдаңыз.

Қосымша ақпаратты алу үшін, **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) тармақтарын таңдаңыз.

WLAN құрылғысын қолдану

WLAN құрылғысымен сымсыз жол жоспарлағышы немесе сымсыз кіру нүктесі арқылы байланыстырылған басқа құрылғылар мен керек-жарақтарға біріккен, сымсыз жергілікті желіге (WLAN) кіруге болады.

 ЕСКЕРІМ: *Сымсыз жол жоспарлағышы және сымсыз кіру нүктесі жиі өзара ауыстырылатын күйде қолданылады.*

- Бірлескен немесе қоғамдық WLAN сияқты үлкен ауқым әдетте, құрылғылардың және керек-жарақтардың үлкен санына және бөлек өрескел желі функцияларына қызмет көрсете алатын сымсыз кіру нүктелерін пайдаланады.
- Үйдегі немесе кішкентай кеңседегі WLAN әдетте, интернет қосылымын, принтерді және жабдықтың немесе бағдарламалық құралдың қосымша бөліктерін талап етпейтін файлдарды ортақ пайдалану үшін бірнеше сымсыз және сымды құрылғыларға мүмкіндік беретін сымсыз жол жоспарлағышын пайдаланады.

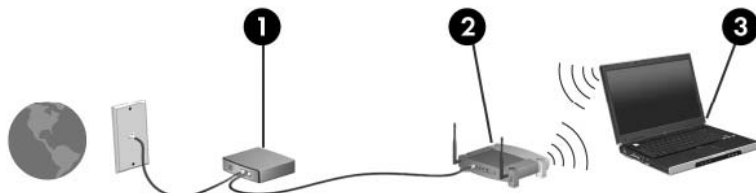
Компьютерде WLAN құрылғысын қолдану үшін, WLAN инфрақұрылымына (қызмет провайдері немесе қоғамдық не біріккен желі арқылы берілген) қосылу қажет.

WLAN желісін орнату

WLAN құрылғысын орнату және Интернетке қосылу үшін, төмендегі жабдық қажет:

- Кең жолақты модем (DSL немесе кабельді) **(1)** және Интернет қызметі провайдерінен сатып алынған жылдамдығы жоғары Интернет қызметі
- Сымсыз жол жоспарлағышы (бөлек сатылады) **(2)**
- Сымсыз құрылғысымен **(3)** жабдықталған компьютер

Төменде берілген суретте Интернетке қосылған сымсыз желінің орнатымы мысалға келтірілген.

Бұл желі құрылғыларының саны ұлғая түскенде, Интернетке кіретін қосымша сымсыз және сымды құрылғыларды желіге қосуға болады.

Сымсыз жергілікті желіні (WLAN) орнату туралы көмек алу үшін, жол жоспарлағышы немесе Интернет қызметі провайдері (ISP) арқылы берілген ақпаратты қараңыз.

WLAN желісін қорғау

WLAN стандарты тек шектелген қауіпсіздік мүмкіндіктерімен жасалғандықтан - негізінен шабуылдың күштірегінен кездейсоқ тыңдауға кедергі келтіру үшін - WLAN құрылғыларының жақсы танымал және жақсы құжатталған қауіпсіздік кемшіліктеріне бейім екенін түсіну маңызды.

Қоғамдық аймақтар немесе кофеханалар және әуежайлар сияқты адам көп аймақтар ешқандай қауіпсіздікті қамтамасыз етпейді. Сымсыз өндірушілер мен байланыс орнының қызмет провайдерлері қоғамдық ортада қауіпсіздікті және жасырын болуды ұлғайтатын жаңа технологияларды жетілдіруде. Байланыс орнында компьютердің қауіпсіздігі туралы сенімді болмасаңыз, өрескел емес электрондық пошта жіберу және негізгі Интернетте іздеу сияқты желі әрекеттерімен шектеніз.

WLAN құрылғысын орнатқан немесе бар WLAN желісіне кірген кезде, әрқашан рұқсатсыз кіруден желіні қорғау үшін қауіпсіздік мүмкіндіктерін қосыңыз. Жалпы қауіпсіздік деңгейлері WPA-Personal протоколы және WEP протоколы болып табылады. Сымсыз радио сигналдары желі сыртында жүретіндіктен, басқа WLAN құрылғылары қорғалмаған сигналдарды қабылдауы

және желіге қосылуы (шақырусыз) немесе ол арқылы жіберілетін ақпаратты иеленуі мүмкін. Дегенмен, WLAN желісін қорғау үшін, сақтық шараларын қолдануға болады:

- **Қауіпсіздігі кірістірілген сымсыз сигнал таратқышты қолдану**

Көптеген сымсыз негізгі станциялар, шлюздер, жол жоспарлағыштары сымсыз қауіпсіздік протоколдары және қалқандар сияқты кірістірілген қауіпсіздік мүмкіндіктерімен қамтамасыз етеді. Дұрыс сымсыз сигнал таратқышпен көптеген жалпы сымсыз қауіпсіздік қатерлерінен желіні қорғай аласыз.

- **Қалқанның артында жұмыс істеу**

Қалқан желіге жіберілген деректерді де, деректерге арналған сұраныстарды да тексеретін және кез келген сезікті элементтерден бас тартатын тосқауыл болып табылады. Қалқандар бағдарламалық құралда да, жабдықта да жұмыс істейді. Кейбір желілер екі түрдің бірігуін қолданады.

- **Сымсыз шифрлауды қолдану**

Күрделі шифрлау протоколдарының түрлері WLAN үшін қолданылады. Желі қауіпсіздігі үшін ең тиімді шешімді табыңыз:

- **WEP протоколы** - WEP кілті арқылы тасымалданбас бұрын барлық желі деректерін кодтайтын және шифрлайтын сымсыз қауіпсіздік протоколдары. Әдетте, желіге WEP кілтін тағайындауға рұқсат бере аласыз. Басқаша, өз кілтіңізді орнатуға, басқа кілтті жасауға немесе басқа қосымша параметрлерді таңдауға болады. Дұрыс кілтсіз басқалар WLAN желісін қолдана алмайды.
- **WPA протоколы**, WEP сияқты желі арқылы таратылатын деректерді шифрлау және шифрламау үшін қауіпсіздік параметрлерін қолданады. Дегенмен, шифрлаулар үшін WEP сияқты бір статикалық қауіпсіздік кілтті қолданудың орнына, WPA әрбір бума үшін көп сырлы жаңа кілтті жасау үшін, «уақытша кілтті біріктіру протоколын» (TKIP) қолданады. Бұл да желідегі әрбір құрылғы үшін кілттердің әртүрлі жинақтарын жасайды.

WLAN желісіне қосылу

WLAN желісіне қосылу үшін, төмендегі қадамдарды орындаңыз:

1. WLAN құрылғысының қосылғанын тексеріңіз. Егер қосылған болса, сымсыз байланыс шамы ақ болады. Егер сымсыз байланыс шамы өшірілген болса, оны қосу үшін [f12](#) сымсыз әрекет пернесін басыңыз.
2. Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан желі белгішесін нұқыңыз.
3. Тізімнен WLAN желісін таңдаңыз.
4. **Подключение** (Қосылу) түймешігін басыңыз.

Егер желі қауіпсіз қосылған WLAN желісі болса, сізден желінің қауіпсіздік кілтін енгізу сұралады, бұл қауіпсіздік коды болып табылады. Кодты енгізіп, қосылысты аяқтау үшін, **OK** түймешігін басыңыз.

ЕСКЕРІМ: Егер WLAN тізімі көрсетілсе, сымсыз жол жоспарлағышы ауқымының немесе кіру нүктесінің сыртындасыз.

ЕСКЕРІМ: Егер қосылатын желіні көрмесеңіз, **Открыть центр управления сетями и общим доступом** (Желілер мен ортақ кіруді басқару орталығын ашу) пәрменін таңдап, **Настройка нового подключения или сети** (Жаңа қосылым немесе желіні орнату) түймешігін басыңыз. Параметрлердің тізімі көрсетіледі. Іздеуді және желіге қосылуды немесе жаңа желі қосылысын орнатуды қолмен таңдауға болады.

Қосылыс жасалғаннан кейін, тінтуір меңзері қосылымның атын және күйін растау үшін хабарландыру аймағындағы желі белгішесінің үстіне, тапсырмалар тақтасының оң жағына қойылады.

 ЕСКЕРІМ: Жұмыс ауқымы (сымсыз сигналдардың жету алыстығы) WLAN кіруіне, жол жоспарлағышын өндірушіге және басқа электрондық құрылғылардан алынған кедергілерге немесе қабырғалар және едендер сияқты құрылымды тосқауылдарға байланысты болады.

WLAN желісін қолдану туралы қосымша ақпаратты төмендегі ресурстардан табуға болады:

- ISP және өндіруші нұсқаулығынан алынған ақпарат сымсыз жол жоспарлағышы мен басқа WLAN жабдығымен қамтылған.
- Анықтама және қолдау орталығы беретін ақпарат және веб-торап сілтемелері

Қасыңыздағы қоғамдық WLAN жүйелерінің тізімін алу үшін, ISP провайдерімен байланысыңыз немесе вебтен іздеңіз. Қоғамдық WLAN жүйелерінің тізімін беретін веб-тораптар Cisco Internet Mobile Office сымсыз орындарын, Hotspotlist және Geektools тораптарын қамтиды. Баға және қосылу талаптары үшін әрбір қоғамдық WLAN орындарын тексеріңіз.

Компьютерді корпоративтік WLAN желісіне қосу туралы қосымша ақпарат алу үшін желі әкімшісімен немесе АТ бөлімімен байланысыңыз.

Басқа желіге роуминг

Компьютерді басқа WLAN желісінің ауқымынан жылжытсаңыз, Windows сол желіге қосылуға әрекет жасайды. Әрекет сәтті болса, компьютер автоматты түрде жаңа желіге қосылады. Егер Windows жаңа желіні танымаса, WLAN желісіне қосылу үшін бастапқы жасаған іс реттерін орындаңыз.

HP Мобильді кең жолақты модулін пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

HP мобильді кең жолақты модулі компьютерге WLAN желілерімен салыстырғанда WWAN арқылы Интернетке көбірек орындардан және үлкенірек аймақтардан кіруге мүмкіндік береді. Мобильді кең жолақты HP желісі көптеген жағдайларда мобильді телефон желілерінің операторы болып табылатын (*мобильді желілер операторы* деп аталатын) желіге қосылу қызметін беруші операторды қажет етеді. Мобильді кең жолақты HP желісінің қамту аясы мобильді телефондық қамту аясымен бірдей.

Мобильді желілер оператор қызметімен бірге қолдану кезінде HP Мобильді кең жолақты модулі саяхат жасау барысында немесе Wi-Fi таратқыштарының қамту аясының сыртында болу кезінде Интернетке қосылу, электрондық пошта арқылы хабарлама жіберу немесе корпоративтік желіге қосылу мүмкіндігін береді.

CDMA стандарты MEID нөмірін және GSM стандарты SIM картасы мен SIM ақпаратын қажет еткендіктен CDMA стандарты мен GSM стандартына арналған белсендіру талаптары әртүрлі болады.

HP Мобильді кең жолақты модулімен мына технологиялар қолданылады:

- HSPA технологиясы желілерге GSM телекоммуникациялық стандартына негізделіп қосылуға мүмкіндік береді.

HSPA қызметін белсендіру үшін мобильді кең жолақты қызметті іске қосуға HP Мобильді кең жолақты модулінің халықаралық мобильді жабдықтардың бірегей (IMEI) нөмірі қажет болуы мүмкін. IMEI нөмірі компьютердің батарея ұясының ішіндегі жапсырмада орналасқан.

HSPA мобильді желілер операторлары абонентті идентификациялау модулін (SIM) қолдануды талап етеді. SIM картасында жеке идентификациялық нөмір (PIN), сондай-ақ желі туралы ақпарат сияқты жалпы ақпарат қамтылады.

Кейбір компьютерлердің батарея ұясында SIM алдын ала орнатылады. Егер SIM алдын ала орнатылмаған болса, ол компьютермен бірге жабдықталатын HP Мобильді кең жолақты модулі туралы ақпарат бумасында болуы мүмкін немесе мобильді желілер операторы оны компьютерден бөлек ұсынуы мүмкін.

SIM орнату және алып тастау туралы ақпарат алу үшін осы тараудағы «SIM картасын салу» және «SIM картасын алып тастау» бөлімдерін қараңыз.

- EV-DO (Деректерді жіберуде интерфейстің эволюциясы) тәсілі желілерге CDMA телекоммуникациялық стандартына негізделіп қосылуға мүмкіндік береді.

Мобильді кең жолақты қызметті іске қосу үшін HP Мобильді кең жолақты модулінің IMEI (Мобильді жабдықтардың идентификаторы) қажет болуы мүмкін. IMEI идентификаторы компьютердің батарея ұясының ішіндегі жапсырмада орналасқан.

HP Мобильді кең жолақты модулі туралы және таңдаулы мобильді желілер операторы арқылы қызметті белсендіру әдісі туралы мәліметтер алу үшін компьютермен бірге жабдықталатын HP Мобильді кең жолақты модулі туралы ақпаратты қараңыз. Қосымша ақпаратты <http://www.hp.com/go/mobilebroadband> мекен-жайындағы (АҚШ-та ғана) HP веб-торабынан қараңыз.

SIM картасын салу

- △ **ЕСКЕРТУ:** SIM салу кезінде картаның кесілген бұрышын суретте көрсетілгендей орналастырыңыз. SIM картасының артын алдына қаратып немесе алдыңғы жағы төмен қарай орналастырылса, батареяны өз орнына салу мүмкін емес және SIM картасы мен SIM картасының қосқышына зақым келуі мүмкін.

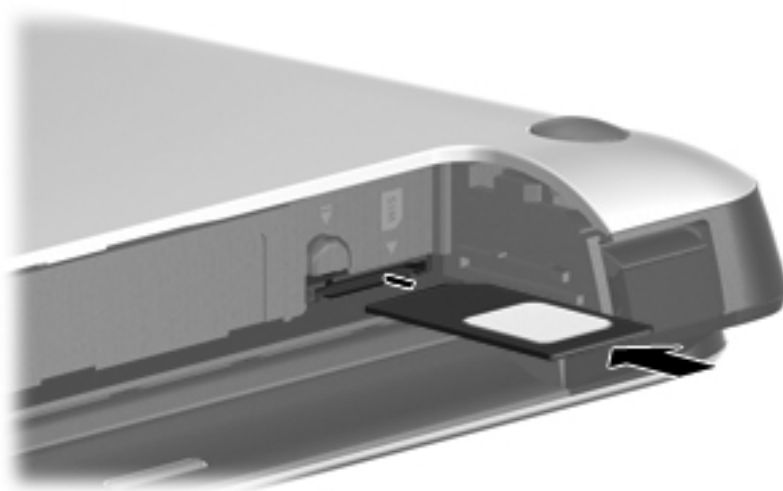
Қосқыштарға зақым келтіруді болдырмау үшін SIM картасын орналастыру кезінде қатты күш салмаңыз.

SIM картасын салу үшін

1. Компьютердің жұмысын аяқтаңыз. Егер компьютердің өшірулі немесе күту күйінде тұрғандығына сенімді болмасаңыз, қуат қосқышын басып, компьютерді өшіріңіз. Одан кейін компьютерді амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.
2. Дисплейді жабыңыз.
3. Компьютерге жалғанған барлық сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.
4. Қуат сымын айнымалы ток розеткасынан суырыңыз.
5. Компьютерді төңкеріңіз де, батарея ұясын сізге қаратып, жалпақ бетке орналастырыңыз.
6. Батареяны алып тастаңыз.

📝 **ЕСКЕРІМ:** Қосымша ақпарат алу үшін осы нұсқаулықта бұрын берілген «Батарея салу және алып тастау» бөлімін қараңыз.

7. SIM картасын SIM ұясына салып, ол өз орнында тығыз түскенше SIM картасын оның ұясына жайлап басыңыз.

8. Батареяны орнына салыңыз.

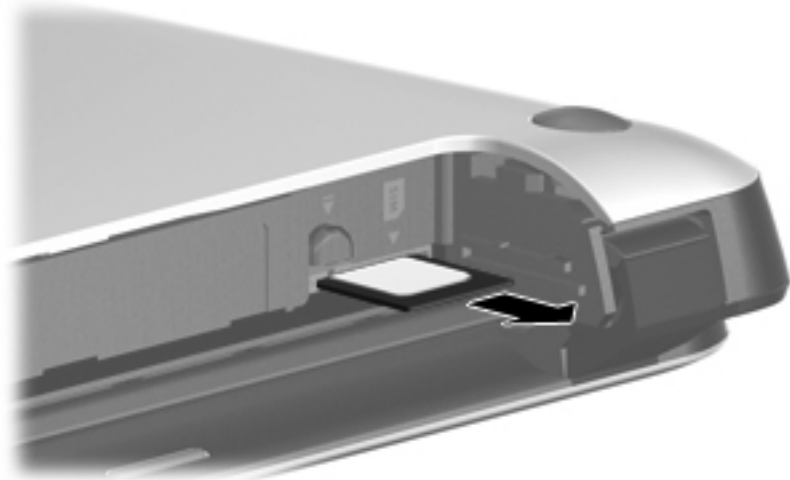
📝 **ЕСКЕРІМ:** Егер батарея өз орнына орналастырылмаса, HP Мобильді кең жолақты модулі ажыратылады.

9. Компьютерді жоғары қаратып, сыртқы қуатты және сыртқы құрылғыларды қайта қосыңыз.
10. Компьютерді қосыңыз.

SIM картасын алып тастау

SIM картасын алып тастау үшін

1. Компьютердің жұмысын аяқтаңыз. Егер компьютердің өшірулі немесе күту күйінде тұрғандығына сенімді болмасаңыз, қуат қосқышын басып, компьютерді өшіріңіз. Одан кейін компьютерді амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.
2. Дисплейді жабыңыз.
3. Компьютерге жалғанған барлық сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.
4. Қуат сымын айнымалы ток розеткасынан суырыңыз.
5. Компьютерді төңкеріңіз де, батарея ұясын сізге қаратып, жалпақ бетке орналастырыңыз.
6. Батареяны алып тастаңыз.
7. SIM картасын басып, картаны ұясынан шығарып алыңыз.

8. Батареяны орнына салыңыз.

ЕСКЕРІМ: Қосымша ақпарат алу үшін осы нұсқаулықта бұрын берілген «Батарея салу және алып тастау» бөлімін қараңыз.

9. Компьютерді жоғары қаратып, сыртқы қуатты және сыртқы құрылғыларды қайта қосыңыз.
10. Компьютерді қосыңыз.

GPS пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Компьютерде GPS мүмкіндігі орнатылуы мүмкін. GPS спутниктері орналасу, жылдамдық және бағдарлар туралы ақпаратты GPS стандартымен жабдықталған жүйелерге жібереді. Қосымша ақпарат алу үшін HP Connection Manager немесе HP Wireless Assistant бағдарламалық анықтамасын қараңыз.

HP Navigator бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

HP Navigator бағдарламалық құралы компьютердегі GPS модулін (тек таңдаулы үлгілерде) ағымдағы орналасу орнының картасын немесе басқа мекенжайды көрсетуге қолданылады. Арнайы мекенжайды картадан табу, мейрамхана, дүкен немесе басқа мекемені іздеу, машинамен жүру нұсқауларын көрсету немесе дауыспен берілетін жүру нұсқауларын тыңдау сияқты мүмкіндіктер бар.

HP Navigator ашу үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) > **HP** > **HP Navigator** тармақтарын таңдаңыз.
2. Мекеме түрін іздеу үшін **Перейти к** (Келісіге өту) пәрменін таңдаңыз, одан кейін ізделетін мекеме түріне арналған белгішені басыңыз.

– немесе –

Мекенжайды картадан табу немесе жүру нұсқауларын алу үшін **Карта** пәрменін таңдаңыз да, мекенжайды енгізіңіз, одан кейін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРІМ: HP Navigator туралы қосымша ақпарат алу үшін HP Navigator бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Bluetooth құрылғысы әдетте мына электрондық құрылғыларды байланыстыратын физикалық кабель қосылымдарын ауыстыратын қысқа ауқымды сымсыз байланыстарды қамтамасыз етеді.

- Компьютерлер (жұмыс үстелі, ноутбук, қалта компьютері)
- Телефондар (ұялы, смарт телефон)
- Сурет түсіретін құрылғылар (принтер, камера)
- Дыбыстық құрылғылар (гарнитура, үндеткіштер)

Bluetooth құрылғысы Bluetooth құрылғыларының дербес желісін орнатуға мүмкіндік беретін тең рангілі мүмкіндікті қамтамасыз етеді. Bluetooth құрылғысын теңшеу мен пайдалану туралы ақпарат алу үшін, Bluetooth бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Bluetooth және Интернетке қосылуды ортақ пайдалану (ICS)

HP компаниясы Bluetooth мүмкіндігі бар бір компьютерді басты компьютер ретінде орнатып, оны басқа компьютерлер Интернетке қосылатын шлюз ретінде пайдаланбауды **ұсынады**. Екі немесе одан да көп компьютер Bluetooth арқылы қосылған кезде және компьютерлердің біреуінде Интернетке қосылуды ортақ пайдалану мүмкіндігі қосылған кезде басқа компьютерлер Интернетке Bluetooth желісі арқылы қосыла алмауы мүмкін.

Bluetooth күші сіздің Mini компьютеріңіз бен ұялы телефон, принтер, камера және қалта компьютерлер арасында берілетін мәліметтерді қадамдастыруға негізделген. Екі немесе одан да көп компьютердің Bluetooth арқылы Интернетті ортақ пайдалану үшін үздіксіз қосылу мүмкінсіздігі Bluetooth және Windows амалдық жүйесінің шектеуі болып табылады.

---

5 Мультимедиа

Мультимедиа мүмкіндіктері

Музыканы тыңдауға, киноларды қарауға және суреттерді қарауға мүмкіндік беретін компьютерде мультимедиалық мүмкіндіктер қамтылған. Компьютерде төмендегідей мультимедиа бөліктері болуы мүмкін:

- Музыка тыңдауға арналған кірістірілген үндеткіштер
- Сурет және бейне түсіруге мүмкіндік беретін кірістірілген веб-камера
- Музыканы, киноларды және суреттерді ойнатуға және басқаруға мүмкіндік беретін алдын ала орнатылған мультимедиалық бағдарламалық құрал

Мына бөлімдерде компьютермен бірге жабдықталатын мультимедиалық бөліктерді анықтау мен пайдалану әдісі сипатталады.

Мультимедиалық бөліктерді анықтау

Компьютердің мультимедиалық функциялары мына суреттер мен кестелерде сипатталады.

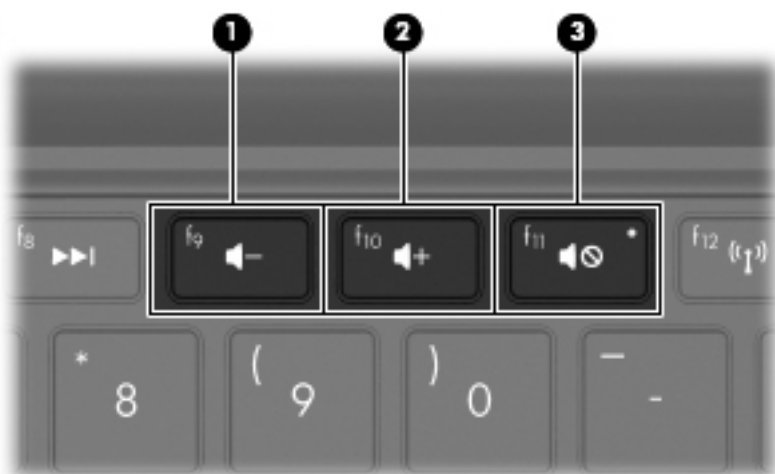
Бөлік	Сипаттама
(1)	Веб-камера шамы Қосұлы: Веб-камера қолданыста.
(2)	Веб-камера Бейне жазады және суреттер түсіреді. ЕСКЕРІМ: Бейне түсіру және өңдеу үшін алдын ала орнатылған Arcsoft WebCam Companion 3 бағдарламалық құралын пайдаланыңыз.
(3)	Ішкі микрофон Дыбысты жазады.
(4)	Үндеткіштер (2) Дыбыс шығарады.
(5) 	Дыбысты өшірудің әрекет пернесі (F11) Үндеткіш дыбысын өшіреді немесе қайта қосады.
(6) 	Дыбысты жоғарылату әрекет пернесі (F10) Үндеткіш дыбысын жоғарылату

Бөлік	Сипаттама
(7) 	Дыбысты төмендету әрекет пернесі (f9) Үндеткіш дыбысын төмендетеді.
(8) 	Аудио шығыс (құлаққап) ұясы/Аудио кіріс (микрофон) ұясы Токқа қосылатын қосымша стерео үндеткіштерге, құлақаспаптарға, тығын тәріздес құлақаспаптарға, гарнитураға не теледидар дыбысы ұясына қосылған кезде дыбыс шығарады. Сонымен қатар, қосымша гарнитура микрофонын қосады. АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Жеке басқа жарақат келтіру қаупін азайту үшін, құлаққаптарды, тығын тәріздес құлақаспаптар, гарнитураны киместен бұрын дыбысты лайықтаңыз. Қосымша қауіпсіз ақпаратты <i>Заңдық, қауіпсіздік және экологиялық ескертпелер</i> бөлімінен қараңыз. ЕСКЕРІМ: Құрылғы ұяға қосылған кезде, компьютер үндеткіштері ажыратылады. Аудио бөлігі 4 сымды қосқышпен жабдықталуы тиіс.

Дыбыс деңгейін реттеу

Компьютердің мына дыбыс деңгейін басқаруға арналған әрекет пернесін қолдану арқылы дыбыс деңгейін реттеуге болады:

- Дыбыс деңгейін төмендету үшін дыбыс деңгейін төмендетудің әрекет пернесін (f9) (1) басыңыз.
- Дыбыс деңгейін жоғарылату үшін дыбыс деңгейін жоғарылатудың әрекет пернесін (f10) (2) басыңыз.
- Дыбыс өшіру немесе қайта қосу үшін дыбыс өшірудің әрекет пернесін (f11) (3) басыңыз.

- Windows® жүйесінің дыбысты басқару элементі:
  - a. Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Динамики** (Үндеткіштер) белгішесін нұқыңыз.
  - b. Дыбыс деңгейін жоғарылату немесе төмендету үшін, сырғытпаны жоғары не төмен жылжытыңыз. Дыбысты өшіру үшін, **Отключить звук динамиков** (Үндеткіштердің дыбысын өшіру) белгішесін нұқыңыз.

– немесе –

  - a. Хабарландыру аймағында **Динамики** (Үндеткіштер) белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқып, **Открыть миксер звука** (Дыбысты реттегішті ашу) түймешігін басыңыз.
  - b. Үндеткіштер бағанында сырғытпаны жоғары немесе төмен жылжыту арқылы дыбысты көбейтуге немесе бәсеңдетуге болады. **Отключить звук динамиков** (Үндеткіштердің дыбысын өшіру) белгішесін нұқу арқылы дыбысты өшіруге болады.

Хабарландыру аймағында Динамики (Үндеткіштер) белгішесін көрсетілген болмаса, қосу үшін келесі қадамдарды орындаңыз:

  - a. **Показать скрытые значки** (Жасырылған белгішелерді көрсету) белгішесін (көрсеткі хабарландыру аймағының сол жағында болады) тінтуірдің оң жақ түймешігімен басыңыз.
  - b. **Настройка значков уведомления** (Хабарландыру белгішелерін теңшеу) пәрменін таңдаңыз.
  - c. **Режим работы** (Жұмыс істеу күйі) параметрінің астынан Динамики (Үндеткіштер) белгішесі үшін **Показать значки и уведомления** (Белгіше мен хабарландыруларды көрсету) түймешігін басыңыз.
  - d. **ОК** түймешігін басыңыз.
- Бағдарламадағы дыбысты басқару элементі:

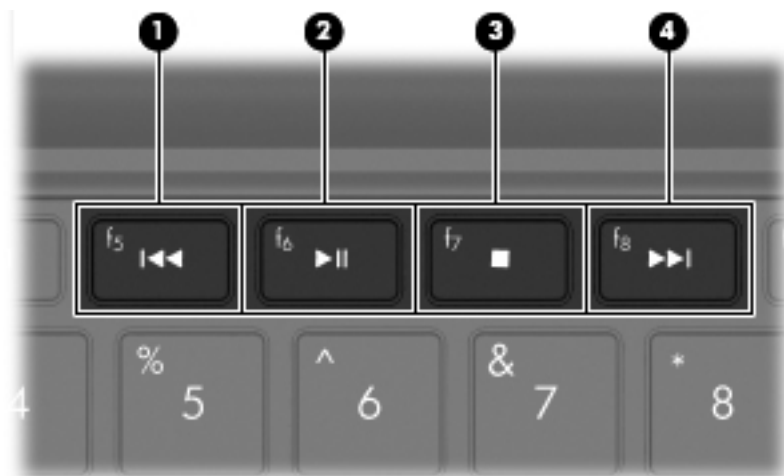
Дыбыс кейбір бағдарламалардың ішінде де реттеледі:

Медиа белсенділігі әрекет пернелерін қолдану

Медиа белсенділігі әрекет пернелері сыртқы қосымша диск жетегіне (бөлек сатылады) салынған ықшам диск, DVD немесе BD дискісін ойнатуды басқарады.

ЕСКЕРІМ: Сыртқы қатты диск жетегі концентратор сияқты сыртқы құрылғыдағы USB портына емес, компьютердегі USB портына қосылуы тиіс.

- Аудио ықшам дискі, DVD немесе BD дискісі ойнатылмаған кезде, дискіні ойнату үшін, **f6 (2)** ойнату/тоқтата тұру әрекет пернесін басыңыз.
- Аудио ықшам дискі, DVD немесе BD дискісі ойнатылған кезде, төмендегі пернелерді пайдаланыңыз:
  - Ықшам дискінің алдыңғы жолшығын және DVD немесе (BD) дискісінің алдыңғы бөлімін ойнату үшін, **f5 (1)** алдыңғы жолшық әрекет пернесін басыңыз.
  - Дискіні ойнатуды тоқтата тұру немесе жалғастыру үшін, **f6 (2)** ойнату/тоқтата тұру әрекет пернесін басыңыз.
  - Дискіні тоқтату үшін, **f7 (3)** тоқтату әрекет пернесін басыңыз.
  - Ықшам дискінің келесі жолшығын және DVD немесе (BD) дискісінің келесі бөлімін ойнату үшін, **f8 (4)** келесі жолшық әрекет пернесін басыңыз.

Мультимедиа бағдарламалық құралдары

Компьютерде мультимедиалық бағдарламалық құралдар алдын ала орнатылған. Жабдық пен компьютермен қоса қамтамасыз етілетін бағдарламалық құралдарға байланысты келесі мультимедиалық мүмкіндіктер бар:

- Аудио мен бейне ықшам дискілері, аудио мен бейне DVD дискілері және Blue-ray дискілерімен қоса, сандық медиа және Интернеттен радио ойнату
- Деректер ықшам дискілерін жасау немесе көшіру
- Дыбыс ықшам дискілерін жасау, өңдеу және жазу
- Бейне не фильмді DVD дискісіне немесе бейне ықшам дискісіне жазу, жасау және өңдеу

Алдын ала орнатылған мультимедиа бағдарламалық құралдарын пайдалану

Алдын ала орнатылған мультимедиа бағдарламалық құралдарын табу үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) параметрлерін таңдаңыз, одан кейін пайдаланғыңыз келетін мультимедиа бағдарламасын ашыңыз. Мысалы, аудио ықшам дискісін ойнату үшін Windows медиа ойнатқышын (тек таңдаулы үлгілерде) қолданғыңыз келсе, **Проигрыватель Windows Media** (Windows медиа ойнатқышы) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Кейбір бағдарламалар ішкі қалталарда орналасуы мүмкін.

Мультимедиа бағдарламалық құралын Интернеттен орнату

- ▲ Мультимедиа бағдарламалық құралын Интернеттен орнату үшін бағдарламалық құралды өндірушінің веб-торабына өтіп, нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Интернеттен жүктелген бағдарламалық құралда вирустар болуы мүмкін. Қосымша ақпаратты «Қауіпсіздік» бөлімінен қараңыз.

Аудио

Компьютерде бар бірқатар аудио функциялары мына әрекеттерді орындауға мүмкіндік береді:

- Музыканы компьютер үндеткіштері және/немесе қосылған сыртқы үндеткіштер арқылы тыңдау.
- Дыбысты ішкі микрофон немесе қосымша сыртқы гарнитура микрофоны арқылы жазу.
- Интернеттен музыканы жүктеу.
- Мультимедиа көрсетілімдерін аудио және кескіндерді пайдалану арқылы жасау.
- Шұғыл хабарлама жіберу бағдарламасы арқылы дыбыс және кескіндерді беру.

Сыртқы аудио құрылғыларын қосу

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Жеке басқа жарақат келтіру қаупін азайту үшін, құлақпаптарды, тығын тәріздес құлақаспаптар, гарнитураны киместен бұрын дыбысты лайықтаңыз. Қосымша қауіпсіздік ақпаратын *Заңдық, қауіпсіздік және экологиялық ескертпелерден* қараңыз.

Сыртқы үндеткіштер, құлақаспаптар немесе гарнитура микрофоны сияқты сыртқы құрылғыларды қосу үшін, құрылғымен бірге берілген ақпаратты қараңыз. Жақсы нәтиже алу үшін, келесі кеңестерді есте сақтаңыз:

- Құрылғы кабелінің аудио шығыс (гарнитура) және аудио кіріс (микрофон) ұяларының екеуіне сәйкес келетін 4 сымды қосқышы бар екеніне көз жеткізіңіз.
- Сыртқы құрылғы кабелінің компьютердегі ұяға қауіпсіз жалғанғанын тексеріңіз.
- Сыртқы құрылғыға қажет драйверлердің орнатылғанын тексеріңіз.

📖 ЕСКЕРІМ: Драйвер - құрылғы қолданатын бағдарламалар мен құрылғы арасындағы аудармашы сияқты қажетті бағдарлама.

Аудио функцияларын тексеру

Компьютердегі жүйе дыбысын тексеру үшін, осы қадамдарды орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы)** тармақтарын таңдаңыз.
2. **Оборудование и звук (Аппарат және дыбыс)** параметрін таңдаңыз.
3. **Звук (Дыбыс)** пәрменін таңдаңыз.
4. Дыбыс терезесі ашылғанда, **Звуки (Дыбыстар)** қойындысын нұқыңыз. **Программные события (Бағдарламалар оқиғалары)** параметрі астынан дыбыс белгісі немесе дыбыс беру сияқты дыбыс оқиғасын таңдап, **Тест (Сынақ)** түймешігін басыңыз.

Дыбысты үндеткіштер немесе қосылған құлақаспаптар арқылы естуіңіз қажет.

Компьютердің жазу функцияларын тексеру үшін, осы қадамдарды орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау)> Все программы (Барлық бағдарламалар)> Стандартные (Керек-жарақтар)> Устройство звукозаписи (Дыбысты жазу құрылғысы)** тармақтарын таңдаңыз.
2. **Начинать запись (Жазуды бастау)** түймешігін басып, микрофонмен сөйлеңіз. Файлды жұмыс үстеліне сақтаңыз.
3. Windows медиа ойнатқышын немесе сенсорлы тақтаны ашыңыз да, дыбысты ойнатыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Жазу кезінде жақсы нәтиже алу үшін, микрофонға тікелей сөйлеп, артқы шу жоқ параметрде дыбысты жазыңыз.

Компьютерде аудио параметрлерін өзгерту немесе растау үшін, **Пуск (Бастау)> Панель управления (Басқару тақтасы)> Оборудование и звук (Аппарат және дыбыс)> Звук (Дыбыс)** тармақтарын таңдаңыз.

Бейне

Компьютер бейне мүмкіндіктерінің көбін пайдалануға мүмкіндік береді:

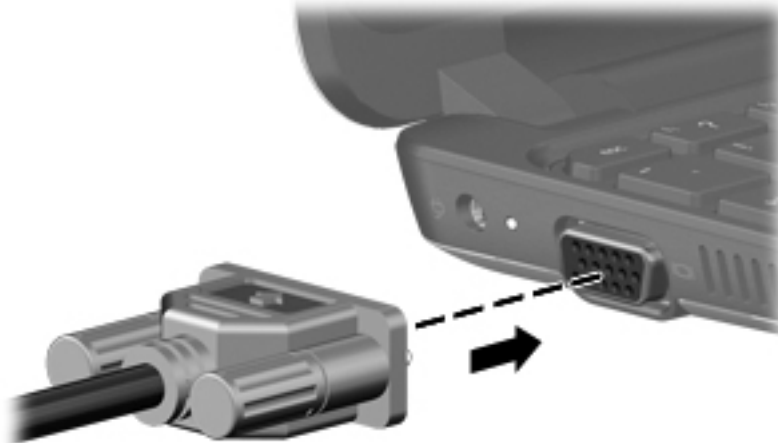
- Фильмдер көру
- Интернет арқылы ойындар ойнау
- Суреттер мен бейне өңдеу және көрсетілімдер жасау
- Сыртқы бейне құрылғыларын жалғау

Сыртқы монитор немесе проекторды жалғау

Монитор немесе проектор сияқты сыртқы дисплейді компьютердегі сыртқы монитор портына қосу үшін VGA кабелін (бөлек сатылады) пайдаланыңыз.

Сыртқы монитор немесе проекторды жалғау үшін

1. Қосымша VGA кабелін компьютердегі сыртқы монитор портына қосыңыз.

2. Сыртқы монитор немесе проекторды кабельдің басқа ұшына жалғаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Дұрыс жалғанған сыртқа монитор немесе проектор экранына кескін шығарылмаса, кескінді сыртқы мониторда көрсету үшін **f4** әрекет пернесін басыңыз. **f4** әрекет пернесі қайта басылған кезде кескін сыртқы дисплей мен компьютер экрандарының арасында ауыстырылып көрсетіледі.

Веб-камера

Кірістірілген веб-камера компьютер дисплейінің үстіңгі жағында орналасқан. Веб-камера – сурет түсіруге және бейне жазуға мүмкіндік беретін кіріс құрылғысы.

 ЕСКЕРІМ: Бейне жазу және өңдеу үшін алдын ала орнатылған Arcsoft WebCam Companion 3 бағдарламалық құралын пайдаланыңыз.

Веб-камераны Arcsoft WebCam Companion 3 бағдарламалық құралын пайдалану арқылы кіру үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) > **ArcSoft WebCam Companion 3** тармақтарын таңдаңыз.
2. Тілдесу терезесінен **Захватить** (Түсіру) немесе **Редактировать** (Өңдеу) мүмкіндігін таңдауға болады.

 ЕСКЕРІМ: Қосымша ақпарат алу үшін Arcsoft WebCam Companion 3 бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

---

6 Қауіпсіздік

Компьютерді қорғау

Windows амалдық жүйесі және Windows жүйесінің емес Setup Utility утилитасы арқылы берілген стандартты қауіпсіздік мүмкіндіктері жеке параметрлеріңізде және деректерді әртүрлі қауіптерден қорғайды.

Төмендегі мүмкіндіктерді пайдалану үшін осы тарауда аталған іс ретін орындаңыз:

- Құпия сөздер
- Қалқан бағдарламалық құралы
- Вирусқа қарсы қолдау (Norton Internet Security)
- Критикалық қауіпсіздік жаңартулары

 ЕСКЕРІМ: Қауіпсіздік шешімдері қорғаныс шаралары ретінде әрекет ету үшін жасалады, бірақ олар бағдарламалық құрал шабуылдарынан немесе компьютерге күтімсіз қарау не оны ұрланудан қорғамайды.

ЕСКЕРІМ: Компьютерді жөндеуге жібермес бұрын, барлық құпия сөз параметрлерін өшіріңіз.

Компьютер қаупі	Қауіпсіздік мүмкіндігі
Компьютерді рұқсатсыз қолдану	Қосылғандағы құпия сөз
Деректерге рұқсатсыз кіру	<ul style="list-style-type: none"> • Қалқан бағдарламалық құралы • Windows жаңартулары
Setup Utility утилитасы, BIOS параметрлері және басқа жүйені анықтау ақпаратына рұқсатсыз кіру	Әкімші құпия сөзі
Компьютерге төнетін бар немесе келешек қауіптер	Microsoft компаниясынан критикалық қауіпсіз жаңартулары
Windows пайдаланушы есептік жазбасын рұқсатсыз пайдалану	Пайдаланушы құпия сөзі

Құпия сөздерді пайдалану

Құпия сөз — компьютер ақпаратын қорғау үшін таңдалатын таңбалардың тобы. Ақпаратқа кіруді басқарудың жолына байланысты құпия сөздердің бірнеше түрлері орнатылуы мүмкін. Құпия сөздер компьютерде алдын ала орнатылған Windows жүйесінің немесе Windows жүйесінің емес Setup Utility утилитасында орнатылады.

- △ **ЕСКЕРТУ:** Компьютердің құлыпталуын болдырмау үшін, орнатылған әрбір құпия сөзді жазыңыз. Көптеген құпия сөздер олар орнатылған, өзгертілген, жойылған күйде көрсетіледі, әрбір құпия сөзді жедел жазып алып, қауіпсіз жерде сақтау маңызды.

Бірдей құпия сөзді Setup Utility утилитасының мүмкіндігі үшін және Windows қауіпсіздік мүмкіндігі үшін пайдалануға болады. Бірдей құпия сөзді бірнеше Setup Utility утилитасы мүмкіндіктері үшін пайдалануға болады.

Setup Utility утилитасында құпия сөзді орнату кезінде төмендегі нұсқауларды пайдаланыңыз:

- Құпия сөз кез келген 8 әріп пен санның тіркесімінен құралады және регистрді ескеру қажет.
- Setup Utility утилитасында орнатылатын құпия сөзді Setup Utility утилитасының командалық жолағында теру қажет. Windows жүйесінде орнатылатын құпия сөзді Windows жүйесінің командалық жолағында теру қажет.

Құпия сөздерді жасау және сақтау үшін төмендегі кеңестерді пайдаланыңыз:

- Құпия сөздерді жасаған кезде, бағдарлама арқылы орнатылған талаптарды орындаңыз.
- Құпия сөздерді жазып алып, оларды компьютерден алыс қауіпсіз жерге сақтаңыз.
- Құпия сөздерді компьютердегі файлда сақтамаңыз.
- Басқа адам арқылы оңай табылатын атыңызды немесе басқа жеке мәліметтерді пайдаланбаңыз.

Төмендегі бөлімдерде Windows жүйесінің және Setup Utility утилитасының құпия сөздерінің тізімі беріледі және олардың жұмысы сипатталады. Экранды қорғағыш сияқты Windows құпия сөздері туралы қосымша ақпаратты алу үшін, **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау)** тармақтарын таңдаңыз.

Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату

Құпия сөз	Функция
Әкімші құпия сөзі	Компьютер мазмұнына әкімші деңгейінде кіруді қорғайды. ЕСКЕРІМ: Осы құпия сөзді Setup Utility утилитасы мазмұнына кіру үшін пайдалануға болмайды.
Пайдаланушы құпия сөзі	Windows пайдаланушы есептік жазбасына кіруді қорғайды. Бұл сондай-ақ, компьютер мазмұнына кіруді қорғайды және ұйқы күйі немесе күту күйінен шыққан кезде енгізілуі қажет.

Setup Utility утилитасында құпия сөздерді орнату

Құпия сөз	Функция
Әкімші құпия сөзі*	<ul style="list-style-type: none"> • Setup Utility утилитасына кіруді қорғайды. • Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, Setup Utility утилитасына кірген сайын оны енгізу қажет. ЕСКЕРТУ: Әкімші құпия сөзін ұмытып қалсаңыз, Setup Utility утилитасына кіру мүмкін емес.

Құпия сөз	Функция
Қосылғандағы құпия сөз*	<ul style="list-style-type: none"> Компьютер мазмұнына кіруді қорғайды. Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, компьютерді қосқан не өшірілген немесе күту күйінен шыққан сайын оны енгізу қажет. <p>ЕСКЕРТУ: Қосылғандағы құпия сөзді ұмытып қалсаңыз, компьютерді қосу немесе қайта қосу және күту күйінен шығу мүмкін болмайды.</p>
*Осы құпия сөздердің әрбірі туралы толық ақпаратты келесі бөлімдерден қараңыз.	

Әкімші құпия сөзі

Әкімші құпия сөзі Setup Utility утилитасындағы теңшелім параметрлерін және жүйені анықтау ақпаратын қорғайды. Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, Setup Utility утилитасына кірген сайын оны енгізу қажет.

Әкімші құпия сөзін Windows жүйесіне орнатылған әкімші құпия сөзімен алмастыруға болмайды немесе ол орнатылған, енгізілген, өзгертілген немесе жойылған күйде көрсетіледі. Құпия сөзді жазып алғаныңызды және қауіпсіз жерде сақтағаныңызды тексеріңіз.

Әкімші құпия сөзін басқару

Осы құпия сөзді орнату, өзгерту немесе жою үшін осы қадамдарды орындаңыз:

- Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **F10** пернесін басыңыз.
- Безопасность (Қауіпсіздік) > Установить пароль администратора** (Әкімші құпия сөзін орнату) перменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
  - Әкімші құпия сөзін орнату үшін, құпия сөзіңізді **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістеріне енгізіп, **enter** пернесін басыңыз.
  - Әкімші құпия сөзін өзгерту үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите текущий пароль** (Ағымдағы құпия сөзді енгізіңіз) өрісіне енгізіп, **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістеріне жаңа құпия сөзді енгізіп, **enter** пернесін басыңыз.
  - Әкімші құпия сөзін жою үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите пароль** (Құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **enter** пернесін 4 рет басыңыз.
- Енгізілген өзгертулерді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) перменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланып, **> Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тапсырмасын таңдаңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

Әкімші құпия сөзін енгізу

Введите пароль (Құпия сөзді енгізіңіз) сұрауына әкімші құпия сөзін теріп, **enter** пернесін басыңыз. Әкімші құпия сөзін енгізудің 3 сәтсіз әрекетінен кейін компьютерді қайта іске қосып, әрекетті қайта орындау қажет.

Қосылғандағы құпия сөз

Қосылғандағы құпия сөз компьютерді рұқсатсыз қолданудан қорғайды. Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, компьютерді қосқан не өшірілген немесе күту күйінен шыққан сайын оны енгізу қажет. Қосылғандағы құпия сөз орнатылған, енгізілген, өзгертілген немесе жойылған күйде көрсетіледі.

Қосылғандағы құпия сөзді басқару

Осы құпия сөзді орнату, өзгерту немесе жою үшін осы қадамдарды орындаңыз:

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.
2. **Безопасность** (Қауіпсіздік) > **Установить пароль при включении питания** (Қосылғандағы құпия сөзді орнату) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
  - Қосылғандағы құпия сөзді орнату үшін, құпия сөзді **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістерінде теріп, **enter** пернесін басыңыз.
  - Қосылғандағы құпия сөзді өзгерту үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите текущий пароль** (Ағымдағы құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістерінде жаңа құпия сөзді теріп, **enter** пернесін басыңыз.
  - Қосылғандағы құпия сөзді жою үшін, құпия сөзді **Введите пароль** (Құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **enter** пернесін 4 рет басыңыз.
3. Енгізілген өзгертулерді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланып, > **Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тапсырмасын таңдаңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

Қосылғандағы құпия сөзді енгізу

Введите пароль (Құпия сөзді енгізіңіз) сұрауына құпия сөзді теріп, **enter** пернесін басыңыз. Құпия сөзін енгізудің 3 сәтсіз әрекетінен кейін компьютерді қайта іске қосып, әрекетті қайта орындау қажет.

Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану

Компьютерді электрондық пошта жіберу немесе Интернетке қосылу үшін пайдаланған кезде амалдық жүйе, бағдарламалар немесе қызметтік бағдарламаларды ажырататын не құрылғының жұмысына кері әсер ететін вирустар компьютерге түсуі мүмкін.

Вирусқа қарсы бағдарламалық құрал вирустардың басым бөлігін анықтап, оларды жойып, вирустар зиян келтірген бағдарламаны қалпына келтіре алады. Жаңа табылған вирустардан күнделікті қорғауды қамтамасыз ету үшін вирусқа қарсы бағдарламалық құралды жүйелі түрде жаңарту қажет.

Norton Internet Security вирусқа қарсы бағдарламалық құралы компьютерде зауытта орнатылған.

- Norton Internet Security бағдарламалық құралының компьютерде орнатылған нұсқасы 60 күндік тегін жаңартуды қамтиды. 60 күннен кейін компьютерді жаңа вирустардан қорғау үшін мерзімі ұзартылған жаңарту қызметін сатып алу ұсынылады. Norton Internet Security вирусқа қарсы бағдарламалық құралын пайдалану және жаңарту, сондай-ақ мерзімі кеңейтілген жаңарту қызметін сатып алу нұсқаулары бағдарламамен қоса қамтамасыз етіледі.
- Norton Internet Security вирусқа қарсы бағдарламалық құралын ашу немесе бағдарлама туралы қосымша ақпарат алу үшін **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Norton Internet Security** тармақтарын нұқыңыз.

 ЕСКЕРІМ: HP компаниясы вирусқа қарсы бағдарламалық құралды компьютерді қорғауға көмектесу үшін жүйелі түрде жаңартуға кеңес береді.

ЕСКЕРІМ: Компьютер вирустары туралы толық ақпарат алу үшін Справка и поддержка (Анықтама және қолдау) орталығының Поиск (Іздеу) жолағында [вирустар сөзін теріңіз](#).

Қалқан бағдарламалық құралын пайдалану

Компьютерді электрондық пошта не Интернетке кіру үшін қолданғанда, рұқсатсыз адамдар компьютерге, жеке файлдарға және сіз туралы ақпаратқа кіру рұқсатын иеленуі мүмкін. Құпиялылықты қорғау үшін, компьютерде алдын ала орнатылған қалқан бағдарламалық құралын пайдаланыңыз.

Қалқан мүмкіндіктері жүйе кіру және желі әрекетін хабарлау және барлық кіріс және шығыс трафиктерін автоматты түрде бақылау әрекеттерін қамтиды. Қосымша ақпарат алу үшін, қалқанды пайдалану нұсқаулығын қараңыз немесе қалқанды өндірушімен байланысыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Кейбір жағдайларға байланысты қалқан Интернет ойындарына кіруді құрсаулауы, желідегі принтерге немесе файлды ортақ пайдалануға кедергі келтіруі немесе рұқсаты бар электрондық пошта тіркемелерін құрсаулауы мүмкін. Ақаулықты уақытша шешу үшін, қалқанды ажыратып, орындалатын тапсырманы орындаңыз және қалқанды іске қосыңыз. Ақаулықты түпкілікті шешу үшін, қалқанды қайта теңшеңіз.

Критикалық жаңартуларды орнату

△ **ЕСКЕРТУ:** Microsoft критикалық жаңартуларға сәйкес ескертулерді жібереді. Компьютерді қауіпсіздік бұзудан және компьютер вирустарынан қорғау үшін, ескертулерді алғаннан кейін мүмкіндігінше тез Microsoft компаниясынан барлық критикалық жаңартуларды орнатыңыз.

Амалдық жүйе үшін жаңартулар және басқа бағдарламалық құрал компьютер жіберілгеннен кейін қол жетімді болуы мүмкін. Компьютерге қол жетімді барлық жаңартулардың орнатылғанын тексеру үшін, осы нұсқауларды орындаңыз:

- Компьютерді орнатқаннан кейін мүмкіндігінше тез Windows Update бағдарламасын іске қосыңыз. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Windows Update** тармақтарындағы жаңарту сілтемесін пайдаланыңыз.
- Windows Update бағдарламасын аралығы бір-біріне тең уақытта мысалы, айына бір рет іске қосыңыз.
- Microsoft веб-торабы, сондай-ақ анықтама және қолдау орталығындағы жаңартулар сілтемесі арқылы алынғандай Windows және басқа Microsoft бағдарламалары үшін жаңартуларды орындаңыз.

---

7 Сандық карталар

Қосымша сандық карталар деректерді қауіпсіз сақтау мен оларды ыңғайлы түрде ортақ пайдалану мүмкіндігін береді. Бұл карталар сандық медиамен жабдықталған камераларда, PDA және басқа да құрылғыларда жиі пайдаланылады.

Сандық медиа ұясы келесі пішімдерді қолданады:

- Жад картасы (MS)
- MS/Pro
- Мультимедиа картасы (MMC)
- SDHC жад картасы (стандартты және үлкен өлшемді)
- xD-Сурет картасы

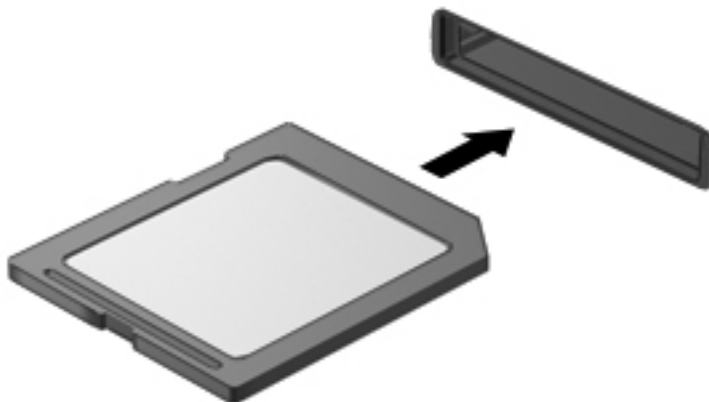
Сандық картаны енгізу

△ **ЕСКЕРТУ:** Сандық картаға немесе компьютерге зақым келтірмеу үшін, сандық медиа ұясына адаптердің ешбір түрін салмаңыз.

ЕСКЕРТУ: Сандық карталар қосқышының зақымдануын болдырмау үшін, сандық картаны күштеп енгізбеңіз.

1. Сандық картаның белгісі бар жағын жоғары, ал қосқыштарын компьютерге қаратып ұстаңыз.

2. Картаны сандық медиа ұясына кірістіріңіз және ол берік орнатылғанша картаны итеріңіз.

Құрылғы орнатылғанда дыбыс естисіз және параметрлердің мәзірі көрінуі мүмкін.

Сандық картаны шығарып алу

△ **ЕСКЕРТУ:** Ақпараттың жоғалуын немесе жауапсыз жүйені болдырмау үшін, сандық картаны қауіпсіз шығарып алу үшін, келесі іс ретін пайдаланыңыз.

1. Мәліметтеріңізді сақтап, сандық картамен байланысты барлық бағдарламаларды жабыңыз.

📝 **ЕСКЕРІМ:** Деректер тасымалын тоқтату үшін, амалдық жүйенің көшіру терезесінде **Отмена** (Болдырмау) түймешігін басыңыз.

2. Сандық картаны шығарып алу үшін:

- a. Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Безопасное извлечения оборудования и носителей данных** (Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару) белгішесін нұқыңыз.

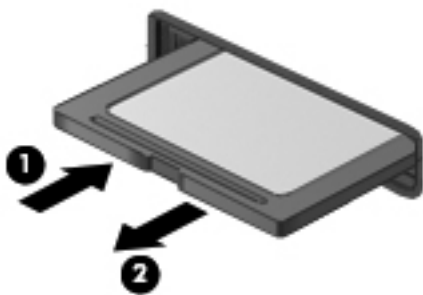
📝 **ЕСКЕРІМ:** Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару белгішесін көрсету үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырылған белгішелерді көрсету) белгішесін (көрсеткі хабарландыру аймағының сол жағында болады) нұқыңыз.

- b. Тізімдегі сандық картаның атауын нұқыңыз.

📝 **ЕСКЕРІМ:** Құрылғыны шығарып алу қауіпсіз екендігі ескертіледі.

с. Сандық картаны басып (1), картаны ұясынан шығарып алыңыз (2).

8 USB құрылғылары

USB құрылғысын пайдалану

Әмбебап сериалды шина (USB) USB пернетақтасы, тінтуір, драйвер, принтер, сканер немесе концентратор сияқты қосымша сыртқы құрылғыны қосуға қолданылатын жабдықтың интерфейсі болып табылады. Құрылғылар жүйеге жалғануы мүмкін.

Кейбір USB құрылғылары әдетте құрылғымен қоса берілетін қосымша қолдау көрсету бағдарламалық құралын қажет етуі мүмкін. Құрылғыға арналған бағдарламалық құрал туралы қосымша ақпаратты өндірушінің нұсқауларынан қараңыз.

Компьютерде USB 1.0, USB 1.1 және USB 2.0 құрылғыларымен жұмыс істейтін 3 USB порты бар. Қосымша USB концентраторы компьютермен бірге пайдаланылуы мүмкін қосымша USB порттарынмен қамтамасыз етеді.

USB құрылғысын жалғау

△ **ЕСКЕРТУ:** USB қосқышының зақымдануын болдырмау үшін, USB құрылғысын күштеп жалғамаңыз.

▲ USB құрылғысын жалғау үшін, компьютердің USB кабелін USB портына қосыңыз.

Құрылғы анықталғанда, дыбыс естіледі.

📖 **ЕСКЕРІМ:** USB құрылғысы қосылған кезде жүйенің құрылғыны танытқанын көрсету үшін хабарландыру аймағында хабарлама көрсетілуі мүмкін.

USB құрылғысын ажырату

- △ **ЕСКЕРТУ:** Мәліметтердің жоғалуын немесе жауапсыз жүйені болдырмау үшін, USB құрылғысын қауіпсіз ажырату үшін, келесі іс ретін пайдаланыңыз.

ЕСКЕРТУ: USB қосқышының зақымдалуын болдырмау үшін, USB құрылғысын ажырату мақсатында кабельден тартпаңыз.

USB құрылғысын шығару үшін

1. Тапсырмалар тақтасының оң жағындағы хабарландыру аймағында орналасқан **Безопасное извлечения оборудования и носителей данных** (Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару) белгішесін нұқыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару белгішесін көрсету үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырылған белгішелерді көрсету) белгішесін (көрсеткі хабарландыру аймағының сол жағында болады) нұқыңыз.

2. Тізімдегі құрылғы атауын нұқыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Құрылғыны шығарып алу қауіпсіз екендігі ескертіледі.

3. Құрылғыны ажыратыңыз.

9 Меңзегіш құрылғылар және пернетақта

Меңзегіш құрылғының басымдықтарын орнату

Түймешік теңшелімі, нұқу жылдамдығы және тінтуір көрсеткісінің мүмкіндіктері сияқты меңзегіш құрылғылар параметрлерін теңшеу үшін, Windows® жүйесіндегі тінтуір сипаттарын қолданыңыз.

Тінтуір сипаттарына кіру үшін **Пуск** (Бастау) > **Устройства и принтеры** (Құрылғылар мен принтерлер) тармақтарын таңдаңыз. Одан кейін құрылғыңыз болып келетін құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқып, **Настройки мыши** (Тінтуір параметрлері) пәрменін таңдаңыз.

Сенсорлы тақтаны пайдалану

Көрсеткіні жылжыту үшін бір бармақты сенсорлы тақтаның бетінде көрсеткіні жылжытқыңыз келген бағытқа жылжытыңыз. Сенсорлы тақтаның түймешіктері сыртқы тінтуірдің сәйкес түймешіктері сияқты пайдаланылады. Сенсорлы тақтаның тігінен айналдыру аймағын қолданып жоғары және төмен айналдыру үшін, жолақтар бойынша саусағыңызды жоғары не төмен сырғытыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Сенсорлы тақтаның бөліктерін анықтау туралы ақпарат алу үшін осы нұсқаулықтағы «Сенсорлы тақта» бөлімін қараңыз.

Сенсорлы тақта басқа сенсорлы тақтаның іс-қимылдарын қолдайды. Сенсорлы тақтаның іс-қимылдарын белсендіру үшін, сенсорлы тақтада екі бармақты төмендегі бөлімдерде сипатталғандай орналастырыңыз.

Осы бөлімде сипатталған сенсорлы тақтаның іс-қимылдары (бұру іс-қимылынан басқа) зауытта қосылған. Бұл іс-қимылдарды ажырату немесе қосу үшін

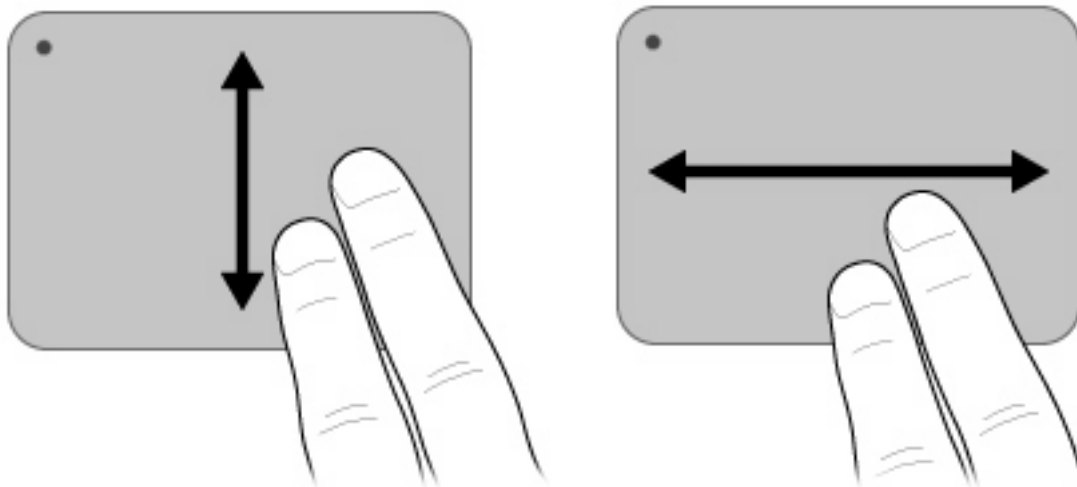
1. Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ соңында орналасқан **Synaptics** белгішесін екі рет нұқып, **Параметры устройства** (Құрылғы параметрлері) қойындысын ашыңыз.
2. Құрылғыны таңдаңыз, одан кейін **Параметры** (Параметрлер) түймешігін басыңыз.
3. Сенсорлы тақтаның іс-қимылын ажырату немесе қайта қосу үшін құсбелгі қойыңыз.
4. **Применить** (Қолдану) түймешігін, одан кейін **ОК** түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Зауытта ажыратылған басқа да сенсорлы тақтаның функциялары компьютерде жұмыс істейді. Бұл мүмкіндіктерді көру және қосу үшін хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ соңында орналасқан **Synaptics** белгішесін екі рет нұқып, **Параметры устройства** (Құрылғы параметрлері) жиекбелгісін ашыңыз. Құрылғыны таңдаңыз, одан кейін **Параметры** (Параметрлер) түймешігін басыңыз.

Жылжу

Жылжу әрекеті бетте немесе суретте жылжу кезінде қажет әрекет. Жылжу үшін 2 бармақты сенсорлы тақтада орналастырып, оларды сенсорлы тақтада жоғары, төмен, сол немесе оң жаққа жылжытыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Жылжу жылдамдығы саусақ жылдамдығы арқылы басқарылады.

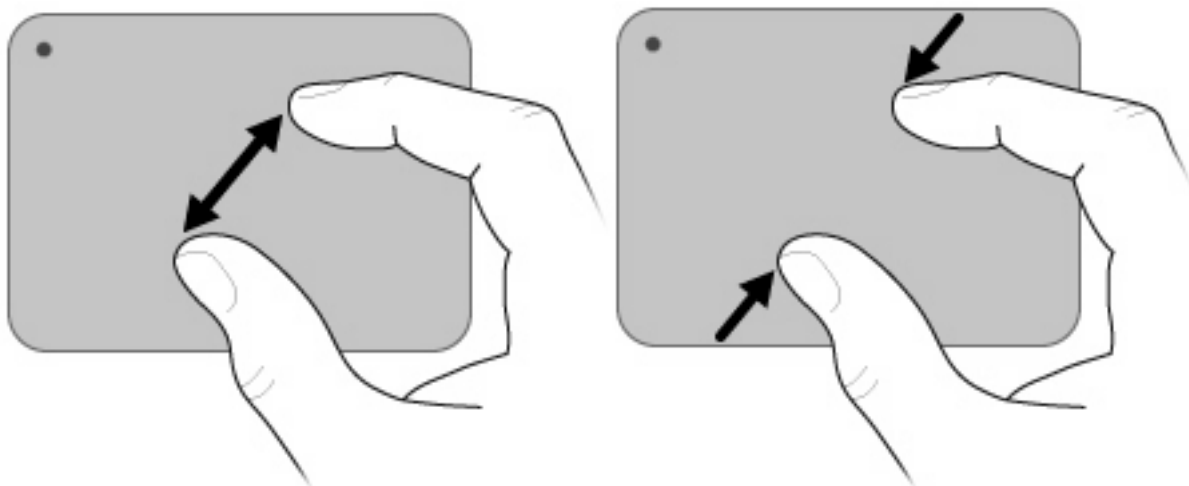

Қысу

Қысу әрекеті PDF, суреттер және фотосуреттер сияқты элементтерде ірілеу не кішілеу мүмкіндігін береді.

Шымшу үшін

- Ірілеу үшін екі бармақты қысып, сенсорлы тақтада ұстаңыз, нысанның өлшемін ұлғайту үшін саусақтарды бөлек жылжытыңыз.
- Ірілеу үшін екі бармақты қысып, сенсорлы тақтада ұстаңыз, нысанның өлшемін кішілеу үшін саусақтарды бірге жылжытыңыз.

Сыртқы тінтуірді жалғау

Сыртқы USB тінтуірін компьютерге компьютердегі USB порттарының біреуін пайдалану арқылы жалғауға болады.

Пернетақтаны пайдалану

Әрекет пернелерін пайдалану

Әрекет пернелері пернетақтаның үстіңгі жағындағы пернелерге тағайындалған теңшелетін әрекеттерді орындайды.

Әрекет пернесін пайдалану үшін тағайындалған функцияны белсендіруге пернені басып тұрыңыз.

ЕСКЕРІМ: Қолданылатын бағдарламаға байланысты **fn** және әрекет пернелерінің бірін басу сол бағдарлама ішінде арнайы төте жазуды ашады.

ЕСКЕРІМ: Әрекет пернесі мүмкіндігі зауытта қосылған. Тағайындалған функцияны белсендіру үшін, **fn** пернесі және әрекет пернелерінің бірін басу қажет етілетін Setup Utility утилитасында осы мүмкіндікті ажыратуға болады. Қосымша ақпаратты «Setup Utility» тарауынан қараңыз.

Белгіше	Сипаттама
	Windows амалдық жүйесі мен компьютер, сұрақтарға жауаптар, оқулықтар мен компьютер үшін жаңартулар туралы ақпаратты қамтитын анықтама және қолдау орталығын ашады. Сонымен қатар, анықтама және қолдау орталығы ақаулықтарды автоматты жою қызметін және қолдау көрсетуші мамандармен хабарласу сілтемелерін ұсынады.
	Бұл пернені басып ұстап тұрғанда экран жарықтығын қадам бойынша төмендетеді.
	Бұл пернені басып ұстап тұрғанда экран жарықтығын қадам бойынша жоғарылатады.
	Жүйеге қосылған дисплейлердің арасында экран кескінін ауыстырып көрсетеді. Мысалы, егер монитор компьютерге қосылған болса, осы әрекет пернесі басылғаннан кейін экран кескіні компьютер дисплейінен монитор дисплейіне ауыстырылып, компьютер мен монитордың екеуінде көрсетіледі. Сыртқы мониторлардың басым бөлігі компьютерден бейне ақпаратын сыртқы VGA бейне стандарты арқылы қабылдайды. Сонымен қатар, экран кескінін ауыстырудың әрекет пернесі компьютерден бейне ақпаратын қабылдайтын басқа да құрылғылар арасында кескіндерді ауыстырып көрсетеді.
	Аудио ықшам дискісінің алдыңғы жолшығын немесе DVD не Blu-ray дискісінің алдыңғы бөлімін ойнату.
	Аудио ықшам дискісінің жолшығын немесе DVD не Blu-ray дискісінің бөлімін ойнату.
	Ойнатылатын аудио ықшам дискісі, DVD немесе Blu-ray дискісін тоқтату.
	Аудио ықшам дискісінің келесі жолшығын немесе DVD не Blu-ray дискісінің келесі бөлімін ойнату.
	Бұл пернені басып ұстап тұрғанда үндеткіштің дыбыс деңгейін қадам бойынша төмендету.
	Бұл пернені басып ұстап тұрғанда үндеткіштің дыбыс деңгейін қадам бойынша жоғарылату.
	Үндеткіш дыбысын өшіреді немесе қайта қосу.
	Сымсыз байланыс мүмкіндігін қосады немесе ажырату. ЕСКЕРІМ: Бұл перне сымсыз қосылысты орнатпайды. Сымсыз қосылымды орнату үшін, сымсыз желі де орнатылуы қажет.
	Компьютер экранының суретін түсіріп, аралық сақтағышқа көшіру.

Пернелер тіркесімдерін пайдалану

Пернелер тіркесімі - **fn** пернесі **(1)** мен **esc** пернесінің **(2)** тіркесімі.

Функция	Пернелер тіркесімі	Сипаттама
Жүйе ақпаратын көрсетеді.	<code>fn+esc</code>	Жүйенің аппараттық бөліктері және жүйенің BIOS нұсқасының нөмірі туралы ақпаратты көрсетеді.

Компьютер пернетақтасында жылдам перне пәрменін пайдалану үшін мына әрекеттердің біреуін орындаңыз:

- `fn` пернесін аз уақыт басып, жылдам перне пәрменінің екінші пернесін аз уақыт басыңыз.
– немесе –
- `fn` пернесін басып ұстап тұрып, жылдам перне пәрменінің екінші пернесін аз уақыт басыңыз да, пернелердің екеуін бір уақытта босатыңыз.

---

10 Диск жетектері

Орнатылған диск жетектерін анықтау

Компьютерде орнатылған дискілерді көру үшін **Пуск (Бастау) > Компьютер** (Компьютер) пәрмендерін таңдаңыз.

Диск жетектерін ұстау

Дискілер компьютердің әлсіз бөліктері және оларды абайлап ұстау қажет. Диск жетектерін ұстамас бұрын келесі ескертулерді қараңыз. Қосымша ескертулер олар қолданылатын үрдістерде қамтылған.

△ **ЕСКЕРТУ:** Компьютерге зақым келтіру қаупін, диск жетегіне зақым келтіруді немесе ақпараттың жоғалуын азайту үшін, осы сақтық шараларын сақтаңыз:

Сыртқы қатты дискіге қосылған компьютерді қозғамас бұрын, ұйқы күйін қосып, экранның өшірілуіне мүмкіндік беріңіз немесе сыртқы қатты дискіні дұрыс ажыратыңыз.

Диск жетегін ұстамас бұрын диск жетегінің боялмаған метал бетін ұстау арқылы статикалық электр тогын босатыңыз.

Алынатын диск жетегіндегі немесе компьютердегі қосқыш істікшелерді ұстамаңыз.

Диск жетегін абайлап ұстаңыз, диск жетегін түсірмеңіз немесе оған басқа заттарды қоймаңыз.

Диск жетегін шығарып алмастан немесе салмастан бұрын компьютерді өшіріңіз. Компьютердің өшірілген күйде, ұйқы күйінде немесе күту күйінде екені туралы сенімді болмасаңыз, компьютерді қосып, оны амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.

Диск жетегін диск жетегінің ұясына салған кезде шамадан тыс күш қолданбаңыз.

Сыртқы оптикалық диск жетегі дискіге жазып жатқанда, ақпаратты теру үшін пернетақтаны пайдаланбаңыз немесе компьютерді жылжитпаңыз. Жазу үрдісі тербеліске сезімтал. Сыртқы қатты диск жетегі концентратор сияқты сыртқы құрылғыдағы USB портына емес, *компьютердегі* USB портына қосылуы тиіс.

Батарея жалғыз қуат көзі болғанда, батареяның медиа файлы жазбас бұрын жеткілікті зарядталғанын тексеріңіз.

Диск жетегін температура жоғары немесе ылғал жерде сақтамаңыз.

Диск жетегін сұйықтық бар жерде сақтамаңыз. Диск жетегіне тазарту заттарын шашпаңыз.

Диск жетегін диск жетегінің ұясынан алмас бұрын немесе онымен саяхатқа, кемемен қыдырғанда немесе диск жетегін сақтағанда, медиа құралын шығарып алыңыз.

Диск жетегін поштамен жөнелту қажет болғанда, диск жетегін мөлдір пошта бумасына немесе басқа сәйкес қорғаныс бумасына салыңыз және бумаға "FRAGILE" (Сынғыш) белгісін жапсырыңыз.

Диск жетегін магниттік өрістерге жақын жерде сақтамаңыз. Магниттік өрістері бар қауіпсіздік құрылғылары әуежайда металды заттарды анықтауға арналған құрылғыларды қамтиды. Белдікті конвейерлер сияқты жолаушылар жүктерін тексеруге арналған әуежайлардағы қауіпсіздік құрылғылары магниттік өрістің орнына рентген сәулелерін қолданады да, диск жетегіне зиян келтірмейді.

Сыртқы диск жетектерін пайдалану

Алынбалы сыртқы дискілер мәліметтерді сақтау және оларға кіруге арналған параметрлер тізімін ұлғайтады.

USB диск жетектерінің үш түрі бар:

- 1.44-Мбайт дискет жетегі
- Қатты диск модулі (адаптер тіркелген қатты диск)
- DVD диск жетегі
- DVD/CD-RW аралас диск жетегі

- DVD+RW/R және CD-RW аралас диск жетегі
- DVD+RW/R және CD-RW аралас диск жетегі

Қосымша сыртқы диск жетектерін пайдалану

 ЕСКЕРІМ: Қажетті бағдарламалық құрал және драйверлер туралы қосымша ақпарат алу немесе пайдалану қажет құрылғы порты туралы білу үшін, өндірушінің нұсқауларын қараңыз.

Сыртқы құрылғыны қосу үшін

 ЕСКЕРТУ: Токқа қосылған дискіні жалғағанда, жабдықтың зақымдану қатерін азайту үшін, компьютердің өшірілгендігін және айнымалы ток қуаты сымының ажыратылғандығын тексеріңіз.

1. Құрылғыны жалғаңыз.
2. Токқа қосылған құрылғыны қоссаңыз, құрылғының қуат сымын жерге қосылған айнымалы ток ұясына жалғаңыз.
3. Компьютерді қосыңыз.

Қуат көзіне қосылмаған сыртқы құрылғыны ажырату үшін компьютерді өшіріп, одан кейін оны ажыратыңыз. Қуат көзіне қосылған сыртқы құрылғыны ажырату үшін компьютерді өшіріңіз де, оны ажыратыңыз, одан кейін айнымалы ток сымын ажыратыңыз.

11 Жад модульдері

Компьютердің түбінде, үстелге қоюға арналған қақпақтың астында орналасқан бір жад модулінің бөлімі болады. Компьютердің жад сыйымдылығын жад модулінің ұясында бар жад модулін ауыстыру арқылы жаңартуға болады.

- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ток ұру немесе жабдықтың зақымдалу қатерін азайту үшін, қуат сымын ажыратып, жад модулін орнатпас бұрын, барлық батареяларды шығарып алыңыз.
- △ **ЕСКЕРТУ:** Электростатикалық ток соғу (ESD) электроникалық бөліктерді зақымдауы мүмкін. Қандай да бір іс ретін бастамастан бұрын, жерге орнатылған нысанды түрту арқылы бойыңызда тұрақты электр тогының жоқтығын тексеріңіз.

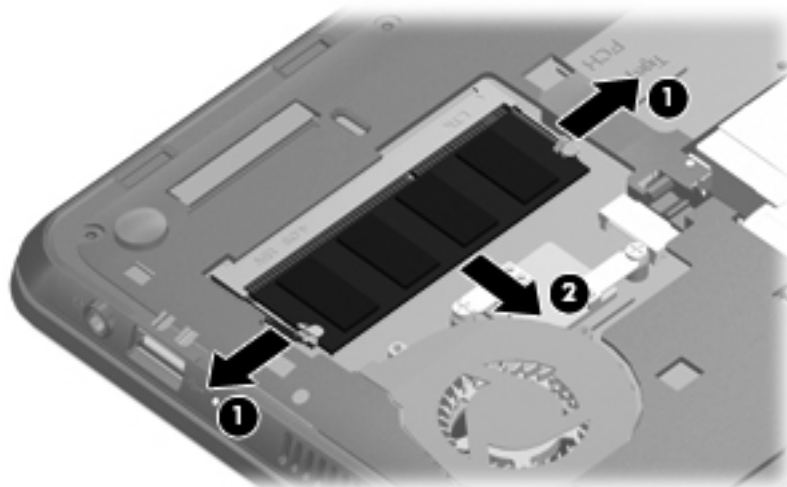
Жад модулін қосу немесе ауыстыру үшін

1. Жұмысыңызды сақтаңыз.
2. Компьютерді өшіріп, дисплейді жабыңыз.

Егер компьютердің өшірулі немесе күту күйінде тұрғандығына сенімді болмасаңыз, қуат қосқышын басып, компьютерді өшіріңіз. Одан кейін компьютерді амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.
3. Компьютерге жалғанған барлық сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.
4. Осы нұсқаулықта бұрын берілген «Үстелге қоюға арналған қақпақты орнына салу» бөліміндегі нұсқауларды орындаңыз.
5. Бар жад модулін шығарып алу үшін
  - a. Жад модулінің екі жағындағы ұстап тұратын қыстырғыштарды (1) тартып алыңыз.

Жад модулінің бұрыштарын жоғары қаратыңыз.

- △ **ЕСКЕРТУ:** Жад модулінің зақымдануын болдырмау үшін, оны жиектерінен ғана ұстаңыз. Жад модуліндегі бөліктерге тимеңіз.

- b. Жад модулінің жиектерінен ұстап(2), оны ұясынан сыртқа жайлап тартыңыз.

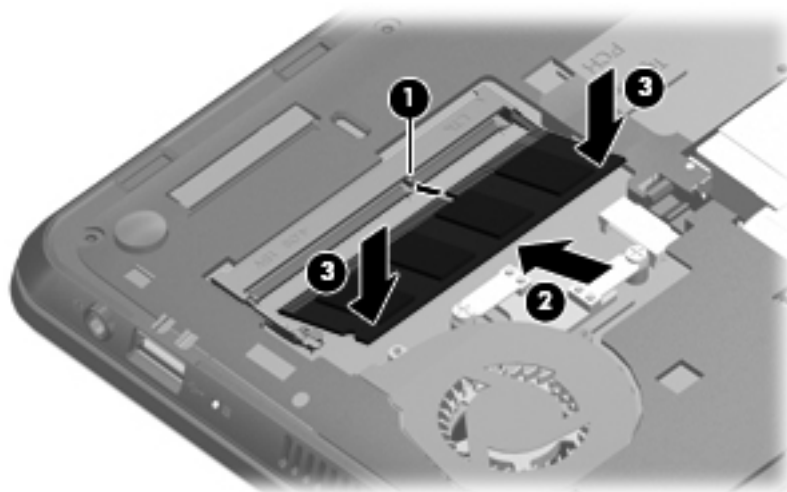
Шығарғаннан кейін жад модулін қорғау үшін, оны электростатикалық ток өтпейтін контейнерге салыңыз.

6. Жаңа жад модулін енгізу үшін

△ **ЕСКЕРТУ:** Жад модулінің зақымдануын болдырмау үшін, оны жиектерінен ғана ұстаңыз. Жад модуліндегі бөліктерге тиеңіз және жад модулін қисайтпаңыз.

- Жад модулінің түйіскен жиегін (1) жад модулі ұясының құлақшасына туралаңыз.
- Жад модулі бөлімінің бетінен 45 градус бұрыштағы жад модулімен модульді (2) жад модулінің ұясына орныққанша басыңыз.
- Жад модулінің сол және оң жақ жиектеріне қысым бере отырып, жад модулін (3) төмен қарай жайлап, ұстап тұратын қыстырғыштар орнына түскенше, басыңыз.

△ **ЕСКЕРТУ:** Жад модулінің зақымдануын болдырмау үшін, жад модулін майыстырмаңыз.

7. Осы нұсқаулықта бұрын берілген «Үстелге қоюға арналған қапқақты орнына салу» бөліміндегі нұсқауларды орындаңыз.

8. Компьютерді жоғары қаратып, сыртқы қуатты және сыртқы құрылғыларды қайта қосыңыз.
9. Компьютерді қосыңыз.

---

12 Бағдарламалық құралды жаңарту

Компьютерде қамтамасыз етілген бағдарламалық құралдардың жаңартылған нұсқалары HP веб-торабында бар болуы мүмкін.

HP веб-торабындағы бағдарламалық құралдар мен BIOS жаңартуларының басым бөлігі *SoftPaqs* атты қысылған файлдарда орналасқан.

Кейбір жүктелетін бумалардың құрамында файлды орнату және ақаулықтарды жою туралы ақпаратты қамтитын *Readme.txt* файлы бар.

Бағдарламалық құралды жаңарту үшін осы нұсқаулықтың соңында берілген әрекеттерді орындаңыз:

1. Компьютер үлгісінің нөмірі, өнім санаты мен сериясы не отбасын анықтаңыз. Компьютерде ағымдағы орнатылған BIOS нұсқасын анықтап, жүйенің BIOS нұсқасын жаңартуға дайындалыңыз.

Егер компьютер желіге қосылған болса, бағдарламалық құралдардың жаңартуларын, әсіресе жүйенің BIOS жаңартуларын орнатпас бұрын желілік әкімшімен хабарласыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Компьютердегі жүйенің BIOS нұсқасы жүйелік дискіде сақталады. BIOS амалдық жүйені баптандырады, компьютердің аппараттық құрылғыларымен тілдесу жолын анықтайды және аппараттық құрылғылардың арасында деректерді, соның ішінде уақыт пен күндерді беруді орындайды.

---

2. HP веб-торабында <http://www.hp.com> мекен-жайында орналасқан жаңартуларға өтіңіз.
3. Жаңартуларды орнатыңыз.

BIOS нұсқасын жаңарту

BIOS нұсқасын жаңарту үшін алдымен, ағымдағы орнатылған BIOS нұсқасын анықтаңыз, одан кейін жаңа BIOS нұсқасын жүктеп орнатыңыз.

BIOS нұсқасын анықтау

Қолданыстағы BIOS жаңартуларының компьютерде қазір орнатылғандарынан кейінірек BIOS нұсқаларын қамтитын анықтау үшін, қазір орнатылған BIOS жүйесінің нұсқасын білу қажет.

BIOS нұсқасы туралы ақпаратты (сонымен қатар, *ROM date* (ROM күні) және *System BIOS* (Жүйелік BIOS) деп аталатын ақпаратты) орнату утилитасын пайдалану арқылы экранға шығаруға болады.

BIOS туралы ақпаратты экранға шығару үшін

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.
2. Setup Utility утилитасы көрсетілген жүйе ақпаратымен бірге ашылмаса, **Основное** (Негізгі) мәзірін таңдау үшін көрсеткі пернелерді қолданыңыз.
Негізгі мәзір таңдалғанда, BIOS және басқа жүйе ақпараты көрсетіледі.
3. Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти (Шығу) > Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) пәрмендерін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.

BIOS жаңартуын жүктеп алу

- △ **ЕСКЕРТУ:** Компьютерге зақым келтірмеу немесе сәтсіз орнатуды болдырмау үшін BIOS жаңарту файлын компьютер айнымалы ток адаптері арқылы сенімді сыртқы қуат көзіне қосылған кезде ғана жүктеп алыңыз және орнатыңыз. Компьютер батарея қуатынан іске қосылғанда немесе қосымша қуат көзіне жалғанғанда, BIOS жаңарту файлын жүктеп алмаңыз немесе орнатпаңыз. Жүктеп алу және орнату барысында мына нұсқауларды орындаңыз:

Компьютерді айнымалы ток көзінен ажыратқан кезде қуат сымын тартпаңыз.

Компьютердің жұмысын аяқтамаңыз немесе компьютерді ұйқы немесе күту күйіне ауыстырып қоспаңыз.

Құрылғылар, кабельдер немесе шнурды жалғамаңыз, ажыратпаңыз немесе қоспаңыз.

BIOS жаңартуын жүктеп алу үшін

1. Компьютер үшін бағдарламалық құралды беретін HP веб-торабындағы бетке кіріңіз:
Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау) тармақтарын нұқыңыз да, бағдарламалық құрал мен драйверлер үшін жаңартуды таңдаңыз.
2. Жүктеп алынатын BIOS жаңартуына кіру және компьютерді анықтау үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
3. Жүктеу аймағында мына қадамдарды орындаңыз:
  - a. BIOS жаңартуының қазір компьютерде орнатылған BIOS нұсқасынан кейінгі екенін анықтаңыз. Басқа кодтың күні, атауы немесе қосымша ақпаратын жазып алыңыз. Бұл ақпарат жаңарту файлы қатты дискіге жүктелгеннен кейін оны табу үшін қажет болуы мүмкін.
  - b. Таңдалған файлды қатты дискіге жүктеп алу үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
BIOS жаңартуы жүктеліп алатын қатты дискідегі орынға жолды жазып алыңыз. Сіз жаңартуды орнатуға дайын болғаныңызда бұл жол бойынша файлды табасыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютер желіге қосылған болса, бағдарламалардың жаңартуларын, әсіресе жүйенің BIOS жаңартуларын орнатпас бұрын желілік әкімшімен байланысыңыз.

BIOS нұсқасын орнату іс реттері әртүрлі екен. Жүктеп алу үрдісі аяқталғаннан кейін экранда көрсетілетін нұсқауларды орындаңыз. Нұсқаулар экранға шығарылмаған жағдайда мына қадамдарды орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Компьютер** тармақтарын таңдау арқылы Windows Explorer бағдарламасын ашыңыз.
2. Тағайындалған қатты дискіні екі рет нұқыңыз. Әдетте жергілікті диск (C:) тағайындалған қатты диск болып табылады.
3. Бұрын жазылған қатты дискіге жол бойынша жаңарту файлы орналасқан қатты дискідегі қалтаны тауып ашыңыз.
4. .exe кеңейтімі бар файлды екі рет нұқыңыз (мысалы, *файл атауы*).exe).
BIOS орнатылуы басталады.
5. Экрандағы нұсқауларды орындау арқылы орнатуды аяқтаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Орнату сәтті аяқталды сияқты хабар экранға шығарылғаннан кейін жүктелген файлды қатты дискіден жоюға болады.

Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту

Жаңартылған BIOS нұсқасынан басқа бағдарламалық құралдарды жүктеп алу және орнату үшін төмендегі әрекеттер орындаңыз:

1. Компьютер үшін бағдарламалық құралды беретін HP веб-торабындағы бетке кіріңіз:

Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау) тармақтарын нұқыңыз да, бағдарламалық құрал мен драйверлер үшін жаңартуды таңдаңыз.

2. Жаңартқыңыз келетін бағдарламалық құралды табу үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
3. Жүктеп алу аймағында жүктегіңіз келетін бағдарламалық құралды таңдаңыз да, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Бағдарламалық құрал жүктеліп алатын қатты дискідегі орынға жолды жазып алыңыз. Сіз бағдарламалық құралды орнатуға дайын болғаныңызда бұл жол бойынша файлды табасыз.

---

4. Жүктеп алу аяқталғаннан кейін **Пуск (Бастау) > Компьютер** (Компьютер) пәрмендерін таңдау арқылы Windows шолғышын ашыңыз.
5. Тағайындалған қатты дискіні екі рет нұқыңыз. Әдетте жергілікті диск (C:) тағайындалған қатты диск болып табылады.
6. Бұрын жазылған қатты дискіге жол бойынша жаңарту файлы орналасқан қатты дискідегі қалтаны тауып ашыңыз.
7. .exe кеңейтімі бар файлды екі рет нұқыңыз (мысалы, *файл атауы*).exe).
Орнату үрдісі басталады.
8. Экрандағы нұсқауларды орындау арқылы орнатуды аяқтаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Орнату сәтті аяқталды сияқты хабар экранға шығарылғаннан кейін жүктелген файлды қатты дискіден жоюға болады.

---

13 QuickWeb параметрлерін өзгерту

QuickWeb ажырату және қосу

QuickWeb бағдарламалық құралын Windows амалдық жүйесінен ажырату немесе қосу үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) > **HP QuickWeb** пәрмендерін таңдаңыз. **HP QuickWeb** теңшеу құралын нұқыңыз.
2. **Статус** (Күйі) жиекбелгісін таңдап, одан кейін **Включить** (Қосу) немесе **Отключить** (Ажырату) құсбелгісін қойыңыз.
3. **OK** түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Сонымен қатар, HP QuickWeb теңшеу құралын бастау үшін **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) пәрмендерін таңдап, **Показать** (Көрсету) көрсеткісін нұқыңыз. HP QuickWeb теңшеу құралын табу үшін **Большие иконки** (Үлкен белгішелер) немесе **Маленькие иконки** (Кіші белгішелер) таңдаңыз.

---

14 Setup Utility утилитасы

Setup Utility утилитасын бастау

Setup Utility утилитасы ROM жадына негізделген ақпарат және теңшеу утилитасын Windows амалдық жүйесі жұмыс істемей тұрғанда да қолдануға болады.

Утилита компьютер туралы ақпаратты хабарлайды және бастау, қауіпсіздік және басқа басымдықтар үшін параметрлерді береді.

Setup Utility утилитасын бастау үшін

- ▲ Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.

Setup Utility утилитасын пайдалану

Setup Utility утилитасының тілін өзгерту

Төмендегі үрдіс Setup Utility утилитасының тілін өзгерту жолын түсіндіреді. Setup Utility утилитасы әлі іске қосылмаған болса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы бұрыннан іске қосылған болса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.
2. **Конфигурация системы** (Жүйе конфигурациясы) > **Язык** (Тіл) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
3. Тілді таңдау үшін көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
4. Растау туралы хабар таңдалған тілде көрсетілгеннен кейін **enter** пернесін басыңыз.
5. Өзгертуді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, > **Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Өзгертулер бірден іске қосылады.

Setup Utility утилитасында шарлау және таңдау

Setup Utility утилитасы Windows жүйесіне негізделмеген болғандықтан, ол сенсорлы тақтада жұмыс істемейді. Шарлау және таңдау пернетақта арқылы жүзеге асырылады.

- Мәзір немесе мәзір элементін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз.
- Тізімдегі элементті таңдау үшін және өрісті ажырата қосу үшін, мысалы Қосу/Ажырату өрісі, көрсеткі пернелерін немесе **f5** немесе **f6** пернесін пайдаланыңыз.
- Элементті таңдау үшін, **enter** пернесін басыңыз.
- Мәтін ұясын жабу немесе мәзір дисплейіне қайту үшін, **esc** пернесін басыңыз.
- Setup Utility утилитасы ашық болғанда қосымша шарлауды және таңдалған ақпаратты көрсету үшін, **f1** пернесін басыңыз.

Жүйе ақпаратын көрсету

Төмендегі үрдіс Setup Utility утилитасындағы жүйе ақпаратының көрсетілу жолын түсіндіреді. Setup Utility утилитасы ашық емес болса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы ашық болса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.
2. **Основной** (Негізгі) мәзірін таңдаңыз. Жүйе уақыты және күн сияқты жүйе ақпаратын және компьютер туралы анықтау ақпаратын көрсетеді.
3. Параметрлерді өзгертпей Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, **> Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Setup Utility утилитасында әдепкі параметрлерді сақтау

Төмендегі үрдіс Setup Utility утилитасының әдепкі параметрлерін қалпын келтіру жолын түсіндіреді. Setup Utility утилитасы әлі іске қосылмаған болса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы бұрыннан іске қосылған болса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта бастау арқылы ашыңыз, одан кейін экранның төменгі сол жақ бұрышында «F10 = BIOS Setup Options» (F10 = BIOS орнату мүмкіндіктері) хабарламасы көрсетілгенде **f10** пернесін басыңыз.
2. **Выйти** (Шығу) **> Загрузка настроек по умолчанию** (Орнатуларды әдепкі күйде жүктеу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
3. Орнату туралы растау көрсетілгеннен кейін **enter** пернесін басыңыз.
4. Өзгертуді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, **> Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Setup Utility утилитасының әдепкі параметрлері компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

 ЕСКЕРІМ: Құпия сөз, қауіпсіздік және тіл параметрлері зауыттың әдепкі параметрлерін сақтағанда өзгертілмейді.

Setup Utility утилитасынан шығу

Өзгертулерді сақтап не сақтамай Setup Utility утилитасынан шығуға болады.

- Setup Utility утилитасынан шығу және ағымдағы бөлімнен өзгертулерді сақтау үшін Setup Utility утилитасының мәзірлері көрінбесе, мәзір дисплейіне қайту үшін **esc** пернесін басыңыз. Одан кейін **Выйти (Шығу) > Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
- Ағымдағы бөлімнен өзгертулерді сақтамай Setup Utility утилитасынан шығу үшін Setup Utility утилитасының мәзірлері көрінбесе, мәзір дисплейіне қайту үшін **esc** пернесін басыңыз. Одан кейін **Выйти (Шығу) > Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.

Таңдау жасалғаннан кейін компьютер Windows жүйесінде іске қосылады.

Setup Utility утилитасының мәзірі

Осы бөлімдегі мәзір кестелерінде Setup Utility утилитасының параметрлері туралы шолу беріледі.

 ЕСКЕРІМ: Осы тарауда тізімделетін Setup Utility утилитасы мәзірінің элементтеріне компьютер қолдау көрсетпеуі мүмкін.

Негізгі мәзір

Таңдау	Орындалатын әрекет
Жүйе ақпараты	<ul style="list-style-type: none"> • Жүйе уақытын және күнін қарап шығып, өзгерту. • Компьютер туралы анықтау ақпаратын қарап шығу. • Процессор, жад мөлшері мен жүйелік BIOS туралы арнайы ақпаратты көру.

Қауіпсіздік мәзірі

Таңдау	Орындалатын әрекет
Әкімші құпия сөзі	Әкімші құпия сөзін енгізу, өзгерту немесе жою.
Қосылғандағы құпия сөз	Қосылғандағы құпия сөзді енгізу, өзгерту немесе жою.

Жүйе теңшелімі мәзірі

Таңдау	Орындалатын әрекет
Тілге қолдау көрсету	Setup Utility утилитасының тілін өзгерту.

Таңдау	Орындалатын әрекет
Процессордың C4 күйі	Процессордың C4 күйін қосу/ажырату.
Жүктеу параметрлері	<p>Төмендегі жүктеу параметрлерін орнатыңыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • f10 және f12 Кідірту (сек.)—Кідіртуді Setup Utility утилитасының f10 және f12 функциялары үшін әрбірін 5 секунд (0, 5, 10, 15, 20) интервалмен орнатыңыз. • HP QuickWeb—Setup Utility утилитасының QuickWeb бастау мәзірін қосу/ажырату. • Ішкі желі адаптерін бастау—ішкі желі адаптерінен бастаулы қосу/ажырату. • Құрылғыларды бастау реті—құрылғыларды бастау ретін орнату: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Ішкі қатты диск (тек таңдаулы үлгілерде) ◦ USB иілгіш дискісі ◦ USB CD/DVD диск жетегі ◦ USB флэш карта жетегі ◦ USB қатты дискісі ◦ USB карта оқу құрылғысы ◦ Желі адаптері <p>ЕСКЕРІМ: Жүйеге жалғанған құрылғы ғана бастау ретінің мәзірінде көрсетіледі.</p>

Диагностикалау мәзірі

Таңдау	Орындалатын әрекет
Қатты дискінің өзіндік сынағы (тек таңдаулы үлгілерде)	Қатты дискідегі қатты дискінің толық өзіндік сынағын іске қосыңыз.
Жад сынағы	Жүйе жадында диагностикалау сынағын іске қосыңыз.

Индекс

- А**
- айнымалы ток адаптері
    - анықтау 14
    - жалғау 19
  - амалдық жүйе
    - Microsoft жүйесінің түпнұсқалық туралы куәлігі бар жапсырмасы 15
    - Өнім кілті 15
  - антенналар 13
  - ауа өткізгіш саңылаулар, анықтау 8
  - аудио кіріс (микрофон) ұясы 8, 46
  - аудио құрылғылары, сыртқа қосу 50
  - аудио функциялары, тексеру 50
  - аудио функцияларын тексеру 50
  - аудио шығыс (гарнитура) ұясы 8, 46
- Ә**
- әдепкі параметрлерді сақтау 83
  - әкімші құпия сөзі
    - басқару 56
    - енгізу 57
    - жасау 56
  - әкімші құпия сөзін басқару 56
  - әкімші құпия сөзін енгізу 57
  - әрекет пернелері 5
  - әуежай қауіпсіздік құрылғылары 72
- Б**
- бағдарламалар, жаңарту 80
  - бағдарламалық құрал HP Connection Manager 33
  - Windows медиа ойнатқышы 49
  - мультимедиа 49
  - орнату 49
  - батарея
    - алу 21
    - анықтау 14
    - зарядтау 22, 25
    - қайта зарядтау 26
    - сақтау 27
    - салу 21
    - тастау 28
    - тауысылу 23
    - тексеруден өткізу 24
    - төмен батарея деңгейлері 23
  - батарея қуаты 20
  - батареяларды зарядтау 22, 25
  - батареяны босату ысырмалары 10, 21
  - батареяны сақтау 27
  - батареяны тексеруден өткізу 24
  - батарея орны, анықтау 10
  - батарея температурасы 27
  - батарея ұясы 15
  - батарея шамы 22, 24
  - белгішелер
    - Connection Manager 32
    - желі 32
    - сымды желі 32
    - сымсыз байланыс 32
  - босату ысырмалары, батарея 10, 22
  - бөліктер
    - алдыңғы жағы 6
    - дисплей 9
    - қосымша жабдық 14
    - оң жағындағы 6
  - Сенсорлы тақта 3
  - сол жағындағы 7
  - түбіндегі 10
  - бірлескен WLAN қосылымы 36
- В**
- веб-камера, анықтау 9, 45
  - веб-камера шамы, анықтау 9, 45
- Д**
- Диагностикалау мәзірі 85
  - дискет жетегі 72
  - дискідегі медиа 16
  - дискілер
    - дискет 72
    - жүктеу реті 85
    - қатты 72
    - оптикалық 72
    - сыртқы 72
  - дисплей қосқышы, анықтау 9
  - дыбыс, реттеу 46
  - дыбыс өшірудің әрекет пернесі, анықтау 45
  - дыбысты жоғарылату әрекет пернесі, анықтау 45
  - дыбысты төмендету әрекет пернесі, анықтау 46
- Ж**
- жабдық, анықтау 3
  - жад модулі салу 75
  - жад модулі, шығарып алу 74
  - жад сынағы 85
  - жазылатын медиа 16
  - жапсырмалар
    - Bluetooth 15
    - HP мобильді кең жолақты модулі 15

- Microsoft жүйесінің түпнұсқалық туралы куәлігі 15
  - SIM 15
  - WLAN 15
  - сериялық нөмір 14
  - сымсыз куәлік беру 15
  - техникалық 15
  - жауапсыз жүйе 28
  - желі белгішесі 32
  - желілік кабель жалғау 30
  - кедергіні азайту 30
  - желі ұясы, анықтау 7
  - жергілікті желі (LAN) кабельді қосу 30
  - қажетті кабель 30
  - жұмысты аяқтау 28
  - жүйе ақпараты 84
  - жүйе ақпаратын көрсету 83
  - Жүйе теңшелімі мәзірі 84
  - жүктеу параметрлері 85
  - жүктеу реті 85
  - жылдам пернелер пайдалану 70
  - сипаттама 69
- И**
- Интернет қосылысын орнату 35
- К**
- кабельдер
    - LAN 30
    - USB 64
    - VGA 51
  - кедергіні азайту, желілік кабель 30
  - компьютерді өшіру 28
  - компьютерді сапарға алып шығу 15, 27
  - концентраторлар 64
  - көрсеткіштер
    - Сенсорлы тақтаны өшіру 3
  - Күту
    - қосу 17
    - өте төмен батарея деңгейі кезінде қосылады 24
    - шығу 17
- Қ**
- қалқан 36
- қатты диск, сыртқы 72
  - қатты дискінің өзіндік сынағы 85
  - қауіпсіздік, сымсыз 35
  - қауіпсіздік кабелінің ұясы 7
  - Қауіпсіздік мәзірі 84
  - қоғамдық WLAN қосылымы 36
  - қолданбалар пернесі, Windows 5
  - қосу, сыртқы қуат көзі 19
  - қосылғандағы құпия сөз басқару 57
  - енгізу 57
  - жасау 57
  - қосылғандағы құпия сөзді басқару 57
  - қосылғандағы құпия сөзді енгізу 57
  - қуат, қосу 19
  - қуат қосқышы, анықтау 7
  - қуат шнуры, анықтау 14
  - құлақаспаптар 8, 46
  - құлаққап (аудио шығыс) ұясы 8, 46
  - құпия сөздер
    - Setup Utility утилитасында орнатылатын 55
    - Windows жүйесінде орнатылатын 55
    - әкімші 56
    - қосылғандағы 57
- М**
- микрофон (аудио кіріс) ұясы 8, 46
  - монитор, жалғау 51
  - мультимедиа бағдарламалық құралдары орнату 49
  - пайдалану 49
  - мультимедиялық бөліктер, анықтау 44
- Н**
- Негізгі мәзір 84
  - HP Мобильді кең жолақты модулі, ажыратылған 39
- О**
- оқылатын медиа 16
  - оптикалық диск жетегі 72
- орын, батарея 10
- Ө**
- өнім аты мен нөмірі, компьютер 14
  - Өнім кілті 15
  - өте төмен батарея деңгейі 24
- П**
- пернелер
    - fn 5
    - Windows қолданбалары 5
    - Windows логотипі 5
    - әрекет 5
  - пернетақтадағы пернелер тіркесімдері, анықтау 69
  - порттар
    - USB 7, 8, 64
    - сыртқы монитор 51
    - проектор, жалғау 51
    - Процессордың C4 күйі 85
- С**
- сандық карта
    - алу 62
    - салу 61
  - Сандық медиа ұясы, анықтау 6
  - Сенсорлы тақта
    - анықтау 4
    - көрсеткіш 3
  - Сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткішінің шамы, анықтау 4
  - Сенсорлы тақтаның оң жақ түймешігі, анықтау 4
  - Сенсорлы тақтаның сол жақ түймешігі, анықтау 4
  - сериялық нөмір, компьютер 14
  - сымды желі белгішесі 32
  - сымсыз антенналар 13
  - сымсыз байланыс әрекет пернесі, анықтау 32
  - сымсыз байланыс шамы, анықтау 32
  - сымсыз басқару элементтері
    - амалдық жүйе 32
    - әрекет пернесі 32
  - сымсыз белгіше 32
  - сымсыз желі, қосылу 31

- сымсыз желі (WLAN)
  - бірлескен WLAN қосылымы 36
  - жалғау 36
  - жұмыс ауқымы 37
  - қажет жабдық 35
  - қауіпсіздік 35
  - қоғамдық WLAN қосылымы 36
- сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырма 15
- сыртқы аудио құрылғылары, қосу 50
- сыртқы диск жетегі 72
- сыртқы монитор порты 51
- сыртқы монитор порты, анықтау 8
- Т**
  - температура 27
  - техникалық деректер
    - сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырмалар 15
    - техникалық деректер жапсырмасы 15
  - теңшеу, компьютер 3
  - төмен батарея деңгейі 23
  - түймешіктер
    - Сенсорлы тақтаның оң жағы 4
    - Сенсорлы тақтаның сол жағы 4
  - Түпнұсқалық туралы куәлігі бар жапсырмасы 15
  - тығын тәріздес
    - құлақаспаптар 8, 46
  - тілге қолдау көрсету 84
  - тінтуір, сыртқы
    - жалғау 68
    - таңдаулы параметрлерді орнату 66
- Ұ**
  - Ұйқы
    - қосу 16
    - шығу 16
  - ұялар
    - RJ-45 (желі) 7
    - аудио кіріс (микрофон) 8, 46
- аудио шығыс (құлаққап) 8, 46
- батарея 15
- Ү**
  - үндеткіштер 6
  - үндеткіштер, анықтау 45
  - үстелге қоюға арналған қақпақ алу 10
  - орнына салу 12
- Ф**
  - функция пернелері 69
- Ш**
  - шамдар
    - caps lock 4
    - веб-камера 9
    - Сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткіші 4
  - шифрлау 36
  - шнур, қуат 14
- Ы**
  - Ықшам диск 72
  - ысырмалар, батареяны босату 10
- І**
  - ішкі дисплей қосқышы, анықтау 9
  - ішкі микрофон, анықтау 9, 45
- В**
  - BIOS, жаңарту 78
  - Bluetooth жапсырмасы 15
  - Bluetooth құрылғысы 31
- С**
  - caps lock шамы, анықтау 4
  - Connection Manager белгішесі 32
- Д**
  - DVD диск жетегі 72
- Ғ**
  - fn пернесі 5, 69
- Г**
  - GPS 42
- GPS, пайдалану 41
- Н**
  - HP Connection Manager бағдарламалық құралы 33
  - HP Navigator 42
  - HP мобильді кең жолақты модулі 38
- М**
  - Microsoft жүйесінің түпнұсқалық туралы куәлігі бар жапсырмасы 15
- Q**
  - QuickWeb
    - Setup Utility утилитасы 85
    - ажырату 81
    - қосу 81
- R**
  - RJ-45 (желі) ұясы, анықтау 7
- S**
  - Setup Utility утилитасы, орнатылатын құпия сөздер 55
  - Setup Utility утилитасынан шығу 84
  - Setup Utility утилитасында таңдау 83
  - Setup Utility утилитасында шарлау 83
  - Setup Utility утилитасының тілін өзгерту 82
  - SIM
    - алу 40
    - салу 39
- Т**
  - TouchPad өшіру көрсеткіші, анықтау 3
- U**
  - USB кабелі, қосу 64
  - USB концентраторлары 64
  - USB құрылғылары
    - алу 65
    - жалғау 64
    - сипаттама 64
  - USB порттары, анықтау 7, 8, 64

W

- Windows, жүйесінде
орнатылатын құпия сөздер 55
- Windows қолданбалар пернесі,
анықтау 5
- Windows логотипі бар перне,
анықтау 5
- WLAN антенналары,
анықтау 13
- WLAN жапсырмасы 15
- WLAN желісіне қосылу 36
- WLAN құрылғысы 15, 31
- WLAN құрылғысын орнату 35
- WWAN антенналары,
анықтау 13

